Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА ПЕРИОДОТ **ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ, 2022 ГОДИНА**

Дел. Бр.	02 - 35/2		м-р Јане Станкоски [име и презиме]
Датум:	13.01.2023 година		в.д. Директор [функција / звање на раководител на инспекциска служба]
Место:	Скопје	(м.п.)	 [потпис]

Содржина

I. Резиме 3
II. Управување со ризици 4
II.1. Дефинирање на ризични области 6
II.2. Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот 7
II.3. Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик 8
II.4. Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор 8
III. Организација и раководење 9
III.1. Правен статус на институцијата 9
III.2. Раководство 9
III.3. Надлежности 10
III.4. Организациска структура 12
III.5. Состојба со човечки ресурси 13
IV. Инспекциски надзор 18
IV.1. План II- второто полугодие од 2022 година 21
IV.2. Реализација II- второ полугодие од 2022 година 21
V. Обука на инспекторите и административните службеници 50
VI. Буџет и финансирање 53
VII. Меѓународна соработка 54
VIII. Други активности на инспекциската служба 56
VIII.1. Начело на транспарентност и јавност 56
VIII.2. Односи со медиумите 60
VIII.3. Интернет страница 61
VIII.4. Употреба и надградби на ИТ системите 62
VIII.5. Иновации во работењето, унапредување и воведување на интерни процедури во инспекциската служба 63
VIII.6. Соработка со други инспекциски служби и државни институции 63
VIII.7. Соработка со бизнис заедницата и здруженија на потрошувачите 64
VIII.8. Соработка со образовни и научни институции 64
VIII.9. Проекти 65
IX. Заклучоци и препораки 66

Преглед на табели и графикони

Табела 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање 15
Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодието 15
Дополнителна Табела 1 Преглед на систематизирани работни места и возраст на вработените во инспекциската служба, бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор, по вид, возраст и звање, реализирани пензионирања по вид и нови вработувања во полугодието 16

Графикон 1 Преглед на бројот на инспектори по родова застапеност и возраст 17

Графикон 2 Преглед на бројот на инспектори по родова застапеност во % 17

Дополнителна Табела 2 Преглед на вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори со степен на реализација според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор) 23

Вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори со степен на реализација според вид во I и II полугодие и збирно (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор).. 24

Разлика во планирани и реализирани инспекциски надзори на ниво на Државен инспекторат за земјоделство II полугодие 2022 година 25

Разлика во планирани 2022 година и реализирани инспекциски надзори на ниво на Државен инспекторат за земјоделство за 2022 година 28

Графикон 3 Преглед на планиран вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор)... 32

Графикон 4 Преглед на планиран вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието (за вид Државен фитосанитарен инспектор)..................................... 32

Графикон 5 Преглед на реализирани инспекциски надзори со степен на реализација во % според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор) 33

Дополнителна Табела 3 Преглед на бројот на планирани и реализирани инспекциски надзори според степен на ризик, по закони, во полугодието 35

Дополнителна Табела 4 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во II -полугодие за 2022 година 36

Графикон 6 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во II -полугодие за 2022 година 36

Дополнителна Табела 5 за реализирани инспекциски надзори по закони и изречени инспекциски мерки (неправилности) II- полугодие 2022 година 39

Реализирани инспекциски надзори по закони и изречени инспекциски мерки (неправилности) I и II полугодие 2022 година (збирна)... 40

Табела 3 Преглед на вкупниот број на откриени неправилности и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието, по региони и општини (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор) 41

Дополнителна Табела 3-1 Преглед на бројот на планирани и реализирани инспекциски надзори според неправилности и вид на надзор, по региони и општини, во полугодието 44

Дополнителна Табела 6 Извештај за увезени пратки на земјоделски производи за II– полугодие 2022 година преку EXIM системот 49

Дополнителна Табела 7 Преглед на реализирани обуки на инспектори и административните службеници во Државниот инспекторат за земјоделство во периодот јули - декември 2022 година 51

Дополнителна Табела 8 Преглед на буџетот на ДИЗ за јули-декември 2022 година 54

Дополнителна Табела 8-1 Преглед на буџетот на ДИЗ за јануари-декември 2022 година 54

Дополнителна Табела 9 Преглед на примени претставки по области, форма, подносител, одговорени во полугодието 60

I. Резиме

Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, согласно член 35 од Законот за инспекциски надзор (*Сл. Весник на Република Северна Македонија бр. 102/19*) и Правилник за формата и содржината на извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци и на годишниот извештај за работа на инспекциските служби (*Сл. Весник на Република Северна Македонија бр. 238/19*), донесе **извештај за работа на Државниот инспекторат за земјоделство за периодот јули-декември, 2022 година** и истиот ги содржи следните поглавја:

Управување со ризици. Со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на вршење на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за земјоделство онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност, се започна со воспоставување на процесот на управување со ризик, согласно донесената „Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори".

Организација и раководење. Прикажан е правниот статус на Државниот инспекторат за земјоделство, раководството, надлежностите, организациската структура и состојбата со човечките ресурси (структура на вработените, нови вработувања и пензионирања и број на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието), податоци кои се прикажани во табеларни прегледи.

Инспекциски надзор. Во извештајниот период Државниот инспекторат за земјоделство, своето работење го реализираше преку доследно спроведување на одредбите од законите и поблиските прописи од делокругот на работење на овој инспекциски орган, преку вршење на надзори и преземање на инспекциски мерки, кај сите субјекти, кои работат во овие области, но секогаш навремено постапуваше и по доставените информации за одредени неправилности и злоупотреби, кога не се почитуваат одредбите од законите и поблиските прописи. Прегледот на вкупниот број на откриени неправилности и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието, по региони и општини е статистички прикажан во *Табела 3* (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор), како и табеларни прегледи по закони со графички прикази на реализацијата на извештајниот период, а направени се дополнителни анализи, со кои се прикажува и рализацијата на годишниот план на инспекциската служба. Од вкупно планирани **20464** инспекциски надзори **во II - то полугодие од 2022 година се реализирани 23404 инспекциски надзори или 114,3%, со тоа степенот на реализација е надминат.**

Овој степен на реализација во I- то полугодие од 2022 година изнесуваше 115,73%, со тоа од вкупно планираниот број од **40740 инспекциски надзори во I и II полугодие**, извршени се вкупно **46870 инспекциски надзори** (редовни, контролни, вонредни) нивниот степен на реализација на годишно ниво, **изнесува 115,04%.**

Обука на инспекторите и административните службеници. Во согласност со член 50, став (1) од Законот за инспекциски надзор и член 10, став (2) од Закон за државниот инспекторат за земјоделство, директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, донесе Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2022 година со архивски број 02-789/1 од 17.09.2021 година.

Генерички обуки на инспекторите, врз основа на донесената Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за 2022 година со арх.бр. 02-562/2 од 17.06.2021 година, беа следени преку ЛМС платформа за електронско учење, која се реализираше преку методот на

самоучење на кој платформа се прикачени материјали. Од страна на инспекторите (113) успешно беа завршени вкупно 321 обуки или 93,85% реализација, ако се земе минимумот од 3-три генерички обуки по инспектор (342).

Од планираните специјализирани обуки (по минимум 2 обуки по сектор), за вкупно 228 инспектори претставени во 8 модули, истите се реализирани кај вкупно 228 инспектори и 10 административни службеници, и со тоа реализацијата на специјализираните обуки изнесува 100 %.

Кај сите 576 учесници (инспектори и административни службеници) на вкупно 19 обуки, дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој. (Прикажани во Допол. табеларен преглед бр. 7).

Буџет и финансирање. Извештајот за реализацијата на предлог буџетот на Република Северна Македонија за 2022 година за Државниот инспекторат за земјоделство, е прикажан според главните категории на приходи и расходи.

Меѓународна соработка. Државниот инспекторат за земјоделство со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот, во 3 –трите поглавја: 11 - Земјоделство и рурален развој; 12 - Безбедност на храна ветеринарство и фитосанитарна политика и 13 - Рибарство.

Други активности на инспекциската служба. При вршење на работите Инспекторатот ги почитува начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон и информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма на граѓаните им се достапни на новата страна (http://diz.gov.mk). Заради широкиот спектар на законски овластувања и надлежности при своето работење Инспекторатот соработуваше со бизнис заедницата, здруженија на потрошувачите, образовни и научни институции и сите чинители кои можат да придонесат со своите активности за зголемување на транспарентноста. Државниот инспекторат за земјоделство има потреба од софтверската апликација која треба да овозможи автоматизирање на деловните процеси и работните активности на инспекторите.

Заклучоци и препораки. Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор. Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, при остварување на месечните планови, како и годишниот план за работа на инспекциската служба за 2022 година.

II. Управување со ризици

Со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на вршење на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за земјоделство онаму каде ризикот за појава на неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност, се започна со воспоставување на процесот на управување со ризик, согласно донесената *„Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори“* (арх. Бр. 02-633/2 од 25.08.2020 година).

Законската рамка која се регулира во секторите за инспекциските надзор опфаќа широк спектар на закони и подзаконски акти со кои се уредува организацијата, надлежностите и постапката на вршење на надзор од страна на секој инспектор во Инспекторатот. Се идентификуваат периодично законските обврски, субјектите кои при вршењето на дејностите не се придржуваат кон законската регулатива и презема мерки за нивно санкционирање и санирање на повредите на законските процедури.

Заради тоа, управувањето со ризици е од исклучителна важност и претставува составен дел од секојдневното работење на Државниот инспекторат за земјоделство. Тоа подразбира воспоставување ефикасен систем на внатрешни контроли, кои треба да се засноваат на: идентификување на ризици и проценка, утврдување на степен на ризици при планирањето на инспекциските надзори, проценка на нивната веројатност и ефект/влијание, следење и оценка за ризиците, како и утврдување на соодветни внатрешни мерки за контролирање на ризици при спроведување, односно извршувањето на инспекциските надзори.

Управувањето со ризиците овозможува: донесување поквалитетни одлуки, подобро предвидување и оптимизирање на расположливите средства и ресурси, согледување на приоритетите, како и избегнување на идните проблеми кои можат да се појават при реализацијата на поставените цели.

Целта на управувањето со ризик е да ги доведе ризиците во Инспекторатот на прифатливо ниво со спроведување на мерки кои ќе ја ублажат веројатноста за настанување на ризикот и влијанието на неговата реализација. Ризиците се природен дел од секојдневните активности и не може да се избегнат, но можат да бидат управувани. Тоа значи дека треба да се утврди одредено ниво на "прифатлив ризик" за секој конкретен случај во анализата. Прифатлив ризик е степенот на ризик што раководството е подготвено да го прифати во постигнувањето на своите цели.

Според „Правилникот за елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзор врз основа на проценката на ризик *(„ Службен весник на Република Северна Македонија" бр.247/2019*), елементите за проценка на ризик се: тежината на штетните последици и веројатноста за случување на штетните последици. Со Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори се пропишува начинот на проценка на ризик, преку идентификација на специфичните ризици во надлежност на контролата од страна на Државниот инспекторат за земјоделство и мерењето на степенот на ризиците, а со цел ефективно и ефикасно планирање на обемот и зачестеноста на надзорот над субјектите во областа на земјоделството.

Месечните планови за инспекциски надзор се важна алатка во управувањето со надзорот, бидејќи ги распоредува ограничените ресурси на Државниот инспекторат за земјоделство со цел постигнување на максимални ефекти во спречувањето на неправилностите и минимизирање на штетите. Изработката на месечните планови во извештајниот период во најголем дел се засноваат врз проценката на ризиците. Квалитетот на извршувањето на плановите е во директна корелација со квалитетот на проценката на ризиците.

Врз основа на горенаведеното, извршена е проценка на очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за непримeнување на прописите за секој инспекциски сектор одделно во Државниот инспекторат за земјоделство, при што се лоцирани сензитивните точки по закони (проценка на ризици за непримeнување на прописите) каде Инспекторатот при вршење на инспекциски надзор обрна поголемо

внимание, при што проценката беше извршена врз основа на искуствата од вршење на инспекциски надзор во изминатите години, односно редовното вршење на инспекциски надзор по закони и области. Основа при изготвување на плановите во извештајниот период се превземени податоци од Годишниот план, за што се изготвувани месечни планови од областите за кои е надлежен Инспекторатот, законската регулатива и сл. Оттука, произлегува дека проценката на ризиците е извршена врз основа на два вида влезни информации за проценка на влијанието на ризикот и проценка на веројатноста за појавување на ризикот.

Врз основа на тоа, дадена е проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој сектор одделно по закони по кои постапува секторот.

II.1. Дефинирање на ризични области

Предметот на инспекциски надзор се врши врз основа на веќе дефинирани ризични области во земјоделството врз основа на одредени **критериуми**. Со вршење на квалитетни, ефикасни и ефективни инспекциски надзори се намалува ризикот од многу аспекти како на пример:

- Од страна на Државните фитосанитарни инспектори во континуитет се вршеа инспекциски надзори во делот на пласирање на пазар и одржлива употреба на фитофармацевтските производи со намалување на ризиците и влијанијата на нивната употреба врз здравјето на луѓето, животните и животната средина и следење и принципите на интегрирана заштита на растенијата согласно *Законот за фитофармација*, со цел да се констатира фактичка состојба, дали субјектите на надзорот ги употребувале фитофармацевтските производи според наведеното во одобрението, односно дали наведените производи биле употребувани на отворено или во затворен простор. Исто така, при спроведување на инспекциските надзори и во случаи кога не е утврдена неправилност во однос на употребата на производите се информираат субјектите (вклучително и земјоделските аптеки кои ги пласираат на пазар) на инспекцискиот надзор за новите ограничувања на употреба на наведените производи со цел избегнување на неправилности во иднина (**РИЗИК 2** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај трговците со земјоделски репроматеријали (увозници, дистрибутери и трговци на мало и големо на производи за заштита на растенијата) и (**РИЗИК 1** - Загрозување на здравје на луѓето, при употреба (апликација) фитофармацевстки производи (производителите на примарни земјоделски производи).

- Имплементацијата на Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2022 година, а постапувајќи по *Законот за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата* (**РИЗИК 2** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај трговците со земјоделски репроматеријали (увозници, дистрибутери и трговци на мало и големо на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и семе и саден материјал).

- Согласно дефинираните ризични области во II полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори согласно *Законот за земјоделство и рурален развој*, кај откупувачи на земјоделски култури: тутун, ориз, грозје, градинарски култури, со цел

исполнување на законските обврски од страна на инспектираните субјекти и идентификување на нерегистрирани откупувачи, како и следење на фактичка состојба кај физички лица пред сè во однос на задолжителната употреба на единствениот идентификациски број на земјоделското стопанство (ИДБР) во регистрите формирани согласно закон и пријава на промените, од каде се следат новите субјекти каде е можно да се детектираат и нови нерегистрирани откупувачи (**РИЗИК 3-**Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај откупувачи на примарни земјоделски производи).

- Имплементација на Мониторинг Програмата за фитосанитарна политика за 2022 година, при здравствени прегледи кои се вршат во производните региони и граничните премини, се со цел утврдување на присуството или отсуството на штетни организми, заради веројатноста од можни ризици од штетни организми и тоа: кај семенски и меркантилен компир, градинарски култури, овошни видови, винова лоза и тутуни Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2022 година, а постапувајќи по Законот за здравјето на растенијата (**РИЗИК 4** -Загрозување на некое добро, во смисла на негово оштетување или уништување, кај увозници на растенија, растителни производи и други објекти и предмети).

- Согласно дефинираните ризични области во II полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори, над користење на државно земјоделско земјиште спротивно на Закон за земјоделско земјиште (**РИЗИК 5** - Загрозување на некое добро, во смисла на негово оштетување или уништување, кај корисници на државно земјоделско земјиште).

- Согласно дефинираните ризични области во II полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори, во поглед на заштита и чување на државните риболовни води од бесправен риболов и риболовни кражби над риболовните води согласно Закон за рибарство и аквакултура (**РИЗИК 6** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај концесионери за стопанисување со рибите во риболовните води).

II.2. Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот

Државниот инспекторат за земјоделство изворите на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот ги користи врз основа на вршење на инспекциски надзор, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица на бесплатниот телефонски број, информации од здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, врз основа на добиените резултати од различни мониторинг програми, информации од други надлежни инспекторати, податоци од интерни регистри, во соработка со други институции.

Врз основа на анализирање и утврдувањето на **РИЗИК 6** (***Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај концесионери за стопанисување со рибите во риболовните води, критериумите за утврдување на ризикот)***, произлезе потребата од координирани инспекциски надзор со други инспекциски служби и органи на управата (од страна на координативното работно тело

формирано од страна на Влада на Република Северна Македонија за преземање на мерки и активности за контрола и следење на состојбата со риболовот и заштита на водите и рибите во Охридското Езеро).

II.3. Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот. Според степенот, ризикот може да биде **низок, среден и висок**. Проценката на ризик вклучуваше анализа, управување и известување за ризикот и започна да се спроведува според методологија за проценка на ризик.

Одредени ризици, а особено оние поврзани со здравјето на луѓето , безбедноста на храната и животната околина кои се со висок ризик беше оправдано поголемо ниво на мониторинг и проверки на субјектите на надзор. Други пак, ризици беа едноставни технички неправилности и истите не оправдуваа трошење на време и средства за да се пронајдат, а поради кои би се занемариле други посериозни неправилности.

Фокусирањето кон ризиците се применуваше во одредувањето на тоа колку често треба да се врши надзор на субјектите. Субјектите за кои постоеа сознанија дека во своето работење ја почитуваат законската регулатива поретко беа контролирани, за разлика од оние субјекти кои работат во поризичен сектор или пак оние субјекти кај кои биле утврдени значајни неправилности во минатото.

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот и ја има следната реализацијата за извештајниот период.Според степенот на ризик планирани се вкупно 1057 редовни инспкцискии надзори од кои со висок ризик 153 (14,5%) , среден ризик 661 (62,54%) и низок ризик 243 (23%).

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот и во извештајниот период ја има следната реализацијата (вкупно 1032 редовни инспекциски надзори), според степенот на ризик:

- 148 висок ризик реализирани се вкупно 96,73 %,
- 658 среден ризик реализирани вкупно 99,54 % и
- 226 низок ризик реализирано 93 % или севкупна реализација 97,63%.

Истото е прикажано по закони во Дополнителна Табела 3 Преглед на бројот на планирани и спроведени инспекциски надзори според степен на ризик, по закони, во полугодието, како и стапката на остварени инспекциски надзори во % процент на застапеност.

II.4. Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор

Државниот инспекторат за земјоделство како појдовни ,,критериуми за идентификување на субјекти" се служеше со емпириски наоди од претходно извршените инспекциски надзори како и регистрите (од областа на земјоделството) кои се водат во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство: *Фитосанитарната управа, Управата за семе и саден материјал и организационите единици во министерството: Сектор за лозарство, винарство и овоштарство, Сектор за земјоделство, Сектор за регистрирање и управување со земјоделско земјиште*.

За правилна проценка на ризикот и управување со истиот, потребна е соодветна база на податоци, од која ќе можат редовно да се црпат податоци за анализа на ризик. Исто така, потребно е организациско екипирање на Одделение за управување со ризик во Инспекторатот.

Како критериуми за дефинирањето на ризичните подрачја се земени: број на идентификувани и изречени инспекциски мерки во областа, висина на изречените прекршочни/ кривични казни, фреквенција на повторување на прекршоците кај субјекти во дадените области, сложеноста на инспекцискиот надзор и влијание врз здравјето на луѓето и растенијата.

И во II полугодие од 2022 година, континуирано се продолжи со **координирани инспекциски надзори** и преземање на заеднички мерки со други инспекциски служби и органи, во поглед на заштита и чување на државните риболовни води од бесправен риболов и риболовни кражби над риболовните води: Преспанско Езеро и Охридско Езеро, за време на ловостој. Координативното работно тело формирано од Влада на Република Северна Македонија презема мерки и активности за контрола и следење на состојбата со риболовот и заштита на водите и рибите во Охридското езеро, преку заеднички координативни мерки на сите кои директно се вклучени во процесот на заштита на Охридското езеро и тоа: АХВ, Охридската капетанија, Општина Охрид, МВР Езерска полиција и Државниот инспекторат за земјоделство.

Важно е да се напомене дека Државниот инспекторат за земјоделство врши инспекциски надзори и истите ги планира во месечните планови за работа преку регистри од Министерство (МЗШВ) и ги реализира во дадениот период.

Покрај планираните субјекти за надзор земени од регистрите инспекторите вршеа голем број на инспекциски надзори над нерегистрирани правни субјекти и физички лица, а извршените надзори се евидентирани во месечните/шестмесечните извештаи за работа, како вонредни (ненајавени) инспекциски надзори согласно ЗИН.

III. Организација и раководење

III.1. Правен статус на институцијата

Државниот инспекторат за земјоделство до декември 2013 година беше орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со надлежност врз донесувањето на Законот за Државен инспекторат за земјоделство и подзаконските акти кои произлегуваат од него. Од декември 2013 година со донесувањето на *Законот за изменување и дополнување на законот за државниот инспекторат за земјоделство (Службен Весник на Република Македонија бр. 164/13 година)*, Државниот инспекторат за земјоделство е со својство на правно лице, има сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со Закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.

III.2. Раководство

Државниот инспекторат за земјоделство, работите од својата надлежност ги извршува преку:

- директорот на Инспекторатот, кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија,
- државните инспектори за земјоделство и државните фитосанитарни инспектори,
- стручната служба во Инспекторатот и
- рибочувари на државни риболовни води (рибочувари).

III.3. Надлежности

Државниот инспекторат за земјоделство (ДИЗ) е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.
Инспекторатот врши и инспекциски надзор согласно Законот за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност.
Инспекторатот во својата надлежност е овластен да врши инспекциски надзор преку контроли и прегледи на:
1) земјоделското земјиште, земјоделски посеви и насади;
2) производство и промет на производи за заштитата на растенија;
3) производство и промет на семенски и саден материјал;
4) производство и промет на ѓубрива;
5) производство и промет на квалитет на храна за животни;
6) евиденција на приплоден и друг добиток, преглед на земјоделскиот имот, на објекти и опрема при држење на добитокот, врши преглед на исхраната, утврдува земјоделска инфраструктура, врши надзор на држењето на пчели и пчеларски ред за испаша, водење на матични книги и обележувања, го утврдува исполнувањето на критериумите за производство, потекло на добитокот и надзор на прометот на добитокот и приплодниот материјал, како и надзор над работата на одобрените институции и одгледувалишта на пчелни матици;
7) производство, промет и улов на риби;
8) генетски модифицирани организми;
9) радионуклиди во храна за животни, растенија и семенски материјал;
10) производство и промет на афион;
11) производство и промет на органски производи;
12) производство и промет на вино;
13) производство и промет на тутун;
14) производство и промет на цвеќе и декоративни растенија;
15) пасишта;
16) правни и физички лица за добивање на финансиска поддршка во земјоделството;
17) настанати полски штети;
18) опремата и простории каде што се врши преработка и доработка на земјоделски производи;
19) земјоделска механизација, техника и транспортни средства;
20) процесите на преработка и доработка во сите фази, се до финалниот производ;
21) зоните чувствителни на нитрати и наводнување и одводнување;
22) спроведување на препораките за добра земјоделска пракса;
23) просториите за чување и одржување на земјоделските производи и
24) деловни простории, книги, исправи, материјали во електронска форма, документација која се води и чува во електронски медии, а на барање да се изработат во писмена форма која мора веродостојно да ја потврдува електронската форма, службени регистри и други јавни бази на податоци и друга документација преку која се остварува увид во извршувањето на законите и поблиските прописи.

Инспекторатот, покрај горенаведеното, согласно *„Закон за Државниот инспекторат за земјоделство*" („Службен весник на РМ" бр. 20/09, 53/11, 164/13, 43/14, 33/15, 88/15, 149/15, 39/16, 172/16 и 83/18), *„Закон за квалитетот на земјоделските производи*" („Службен весник на РМ" бр. 140/10, 53/11, 55/12, 106/13, 116/15, 149/15, 39/16 и 150/21), *„Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија*" („Службен весник на РМ" бр. 39/06, 89/08, 171/10, 53/11, 55/11 – пречистен текст, 69/13, 187/13, 43/14, 151/14 - пречистен текст, 129/15, 39/16, 71/16, 83/18 и 122/21), *„Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата*" („Службен весник на РМ" бр. 27/14, 154/15, 39/16 и 150/21), *„ Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи*" („Службен весник на РМ"бр. 98/19, 27/20 и 56/21), „Закон за виното" („Службен весник на РМ" бр. 50/10, 53/11 ,6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16, 172/16, 70/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 235/19) и *„Закон за сточарството*" („Службен весник на РМ" бр. 7/2008, 116/10, 23/13, 149/15, 39/16 и 122/21), овластен да врши инспекциски надзор на правни и физички лица преку контрола на квалитетот и прегледи на пратките од увоз, извоз, производство, откуп, промет на земјоделски производи, семе и саден материјал, цвеќе и декоративни растенија, производи за заштита на растенија, вино и производи од вино и грозје, енолошки средства, јаки алкохолни пијалоци, ѓубриња, тутун и тутунски производи, органски производи, гмо, храна за животни, приплоден добиток, сперма од добиток, јајце клетки, ембриони.

Инспекторатот врши и **фитосанитарна контрола** на пратки од растенија, растителни производи и други објекти и предмети и фитофармацевтски производи, како и утврдување за исполнување на условите за издавање на фитосанитарен сертификат, фитосанитарен сертификат за реекспорт и пасоши за растенијата.

Инспекторатот постапува по барања од правни и физички лица за проверување и утврдување на исполнување на условите за прозводство и **откуп на земјоделски производи** и тутун, како и за утврдување на исполнување на условите за регистрација на откупни пунктови, винарски визби, рибници, пломбирање на мрежи.

За извршените контроли на квалитет, Инспекторатот издава **уверение за квалитет – сертификат.**

Правните и физички лица се должни да поднесат барање до Инспекторатот и во истото да дадат точни податоци со комплетна документација за потребната контрола.

Контролите на квалитет на пратки од увоз се вршат на <u>место на истовар</u>, а за пратки за внатрешен промет и за извоз се вршат на местото на утовар. Местото на истовар, односно утовар, мора да биде наведено во транспортниот документ.

Правните и физичките лица не смеат да пуштат во промет пратки од увоз без уверение за квалитет - сертификат, додека за пратките за извоз и внатрешен промет уверение за квалитет - сертификат се издава на нивно барање.

Царинската управа нема да дозволи, спроведе увозна постапка доколку претходно не е поднесено барање за издавање на уверение за квалитет - сертификат од правно или физичко лице - трговец поединец.

Инспекторот е должен во рок од три работни дена од денот на добиените резултати од земените мостри да издаде уверение за квалитет -,,сертификат".

Рибочуварите ги чуваат државните риболовни води кои не се дадени на концесија за риби од бесправен риболов и риболовни кражби.

При контролата рибочуварот има право од лицата кои ловат риба од брег и од пловен објект, како и од лицата кои се наоѓаат во непосредна близина на риболовната вода:

- да побара документ за лична идентификација,
- да врши преглед на средствата со кои лицето дошло до риболовната вода,
- да побара легитимација и дозвола за вршење риболов согласно со Законот за рибарство и аквакултура и
- да ги одземе привремено риболовните средства и уловената риба доколку утврди неправилности.

При чувањето рибочуварот составува записник и доколку констатира неправилност привремено ги одзема риболовните средства и риба за што издава потврда за привремено одземени риболовни средства и риба, а одземените риболовни средства и риба со целокупната документација ги доставува до инспектор (*изготвена е интерна процедура за работа на рибочуварите во одделението за физичка заштита на риболовни води со арх. бр. 01-549/1 од 18.06.2020 година*).

Во рамките на работењето на Државниот инспекторат за земјоделство функционира и **EXIM системот - едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти**, (www.exim.gov.mk), проект на Владата на Република Северна Македонија, и истиот овозможува одобрување на поднесените барања за дозволи и издавање на дозволите од извршените контроли на пратките.

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство при спроведување на постапката за одобрување на барање за увоз се издава **лиценца I005** - *Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри при увоз на пратки од растително потекло* и **лиценца I009** - Влезен документ за репродуктивни животни и приплоден материјал при увозна постапка.

Нема промени во полугодието во поглед на надлежностите на Државниот инспекторат за земјоделство, кој е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство и други материјални закони.

III.4. Организациска структура

Со цел подобро управување на Инспекторатот, подобро разбирање на улогите на вработените во инспекторатот, полесно вршење на координација, контрола и комуникација во работењето, Државниот инспекторат за земјоделство во својата систематизација има предвидено 6-шест сектори и тоа:

1. Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поледелско производство. Во состав на овој сектор се 4 одделенија и тоа:

1.1. Одделение за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата,

1.2.Одделение за физичка заштита на риболовни води,

1.3.Одделние за инспекциски надозр од областа на сточарството со пчеларството и

1.4.Одделение за инспекциски надзор од областа на земјишната политика со поледелски култури.

2. Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми и вино со лозарство со 3 одделенија и тоа:

2.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производите за заштита на растенија и квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата,

2.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на цвеќе и генетски модифицирани организми и

2.3 Одделение за инспекциски надзор од областа на вино со лозарство.

3. Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун и тутунски производи и квалитет на земјоделски производи има четири одделенија и тоа:

3.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој,

3.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на органското производство,

3.3 Одделение за инспекциски надзор од областа на тутунот и тутунските производи и

3.4 Одделение за инспекциски надзор од областа на квалитетот на земјоделски производи.

4. Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика со две одделенија и тоа:

4.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика на граничен премин и

4.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика во внатрешноста на државата.

Во Државниот инспекторат за земјоделство покрај 4 инспекторски сектори постојат и 2 сектори за административна и правна поддршка и тоа:

5. Сектор за проекти и административна поддршка на директорот во кој има три одделенија и тоа:

5.1 Одделение за проекти,

5.2 Одделение за административна поддршка на директорот и

5.3 Одделение за анализа на ризик.

6. Сектор за логистика и техничка поддршка, правни работи, планирање и обработка на податоци во кој има четири одделениија и тоа:

6.1 Одделение за правни работи,

6.2 Одделение за планирање и обработка на податоци,

6.3 Одделение за информатички технологии и

6.4 Одделение за јавни набавки.

Во Државниот инспекторат за земјоделство, надвор од секторите, се формирани следните одделенија:

1.Одделение за управување со човечки ресурси,

2.Одделение за внатрешна ревизија,

3.Одделение за финансиски прашања

4.Одделение за внатрешна контрола и

5.Одделение за EXIM - едношалтерски систем за дозвола за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти.

III.5. Состојба со човечки ресурси

Државниот инспекторат за земјоделство заклучно со 31.12.2022 година брои вкупно 156 вработени, вклучувајќи го директорот на инспекторатот (систематизирани работни места вкупно 224, пополнети работни места вкупно 155 или реализирани работни места од 69,19 %).

Донесен е Правилник за ситематизација на работните места со арх. знак бр. 04-749/1 од 18.08.2022 година, каде настапиле промени во систематизирани работни места од вкупно 76 систематизирани работни места на административни и помошно технички лица, врз основа на која ситематизација во моментот заклучно со 31.12.2021 година, пополнети се вкупно 31 работни места или 40,78 % реализација на работните места.

Заклучно со **31.12.2022 година**, од вкупно 148 предвидени работни места за инспектори (од двата вида) пополнети се вкупно 124 работни места или 83,78 % реализација на работните места, кои се прикажани во Дополнителна Табела 1 Преглед на систематизирани работни места и возраст на вработените во инспекциската служба, бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор, по вид, возраст и звање, реализирани пензионирања по вид и нови вработувања во полугодието.

Во II- второто полугодие 2022 година започна реализација со **вкупно 119 инспектори** од кои 68 од видот државни земјоделски инспектори и 51 државни фитосанитарни инспектори, кои постојано или повремено вршеа надзори во периодот и тоа:

- Б2 - главни инспектори (3),
- Б4 - виши инспектори (4),
- В1 – советник инспектор (93),
- В2 – самостоен инспектор (6),
- В3 – помошник инспектор (3) и
- В4 – помлад инспектор (10).

*Прикажани во *Табела 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање*.

Промени во на II полугодие 2022 година за вкупно 4- четири инспекторите се следни: заминување на 2 - двајца државни земјоделски инспектори (ниво В1 и ниво Б4), 2- двајца државни фитосанитарни инспектори (ниво В1), поради стекнување право за пензија претставени во *Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодието*.

Табела 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање

Вид	Државен земјоделски инспектор						Државен фитосанитарен инспектор						Вкупно инспектори					
Ниво-Звање/Возраст	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно
Б1 – генерален инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2 – главен инспектор	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Б3 – пом. главен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4 – виш инспектор	0	0	3	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	4
В1 – советник инспектор	0	1	21	23	4	49	0	7	8	25	4	44	0	8	29	48	8	93
В2 – самостоен инспектор	0	0	2	0	0	2	0	0	2	1	1	4	0	0	4	1	1	6
В3 – помошник инспектор	0	2	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	2	1	0	0	3
В4 – помлад инспектор	2	2	4	0	0	8	0	1	0	0	1	2	2	3	4	0	1	10
Вкупно	**2**	**5**	**30**	**26**	**5**	**68**	**0**	**8**	**11**	**26**	**6**	**51**	**2**	**13**	**41**	**52**	**11**	**119**

Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодието

Вид	Државен земјоделски инспектор			Државен фитосанитарен инспектор			Вкупно инспектори		
Ниво-Звање/Возраст	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика
Б1 – генерален инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2 – главен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б3 – пом. глав. инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4 – виш инспектор	0	1	-1	0	0	0	0	1	-1
В1 – советник инспектор	2	1	1	1	2	-1	3	3	0
В2 – самостоен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В3 – помошник инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В4 – помлад инспектор	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Вкупно	3	2	1	1	2	-1	4	4	0

Дополнителна Табела 1 Преглед на систематизирани работни места и возраст на вработените во инспекциската служба, бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор, по вид, возраст и звање, реализирани пензионирања по вид и нови вработувања во полугодието

Назив на инспекциската служба:		Државен инспекторат за земјоделство																																
Категорија / Ниво	Звање / Група	Систематизација[1]			Возраст на вработените[2]										Степен на образование[3]					Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање[4]										Реализирани пензионирања во полугодието[5]		Нови вработувања во полугодието (II) 2022 година[6]		
		Предвид. раб.мест. 1а	Пополн. раб.мест. 1б	Кандидати за инсп. 1в	до 30 години		31-40 години		41-50 години		51-60 години		над 60 години		I до V степен[а]	VI-Б степен[б]	VI-А степен[в]	VII степен[г]	VIII степен[д]	Државен земјоделски инспектор 4а					Државен фитосанитарен инспектор					Државен земјоделски инспектор	Државен фитосанитарен инспектор	Планирано	Одобрено	Реализирано
					машки пол	женски пол	машки пол	женски пол	машки пол	женски пол	машки пол	женски пол	машки пол	женски пол						до 30 годин	31-40 годин	41-50 годин	51-60 годин	над 60	до 30 годин	31-40 годин	41-50 годин	51-60 години	над 60 години					
Б1	Генерален инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2	Главен инспектор	4	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б3	Пом. главен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4	Виш инспектор	12	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3
В1	Советник инспектор	111	95	2	0	0	8	2	22	11	32	14	7	1	0	0	86	9	2	0	1	21	23	4	0	7	8	25	4	1	2	3	3	0
В2	Самостоен инспектор	6	6	0	0	0	0	0	0	4	1	0	1	0	0	0	5	1	0	0	0	2	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0
В3	Помошник инспектор	3	3	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
В4	Помлад инспектор	12	10	2	2	0	4	0	3	2	0	0	1	0	0	0	12	0	0	2	2	4	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1
Б	Раковод. админ. службј.	15	5	0	0	0	1	0	1	2	0	1	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	Стручни админ. службј.	49	19	0	1	1	5	4	2	1	2	3	0	0	0	1	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	-1
Г	Пом-струч. адм. службј.	11	7	0	0	0	2	1	1	0	2	0	0	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
нп	Други вработени	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Вкупно инспектори	**148**	**120**	**4**	**2**	**0**	**14**	**2**	**25**	**20**	**36**	**15**	**9**	**1**	**0**	**0**	**110**	**11**	**3**	**2**	**5**	**30**	**26**	**5**	**0**	**8**	**11**	**26**	**6**	**2**	**2**	**4**	**4**	**0**
	Вкупно админ. службј.	**75**	**31**	**0**	**1**	**1**	**8**	**5**	**4**	**3**	**4**	**4**	**0**	**1**	**7**	**1**	**21**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**1**	**-1**
	Вкупно други вработени	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	СЕ ВКУПНО	**224**	**151**	**4**	**3**	**1**	**22**	**7**	**29**	**23**	**40**	**19**	**9**	**2**	**7**	**1**	**131**	**13**	**3**	**2**	**5**	**30**	**26**	**5**	**0**	**8**	**11**	**26**	**6**	**2**	**2**	**6**	**5**	**-1**

Графикон 1 Преглед на бројот на инспектори по родова застапеност и возраст

Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање [4]									
Државен земјоделски инспектор 4а					Државен фитосанитарен				
до 30	31-40	41-50	51-60	над	до 30	31-40	41-50	51-60	над
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	3	0	1	0	0	0	0	0
0	1	21	23	4	0	7	8	25	4
0	0	2	0	0	0	0	2	1	1
0	2	0	0	0	0	0	1	0	0
2	2	4	0	0	0	1	0	0	1
2	**5**	**30**	**26**	**5**	**0**	**8**	**11**	**26**	**6**

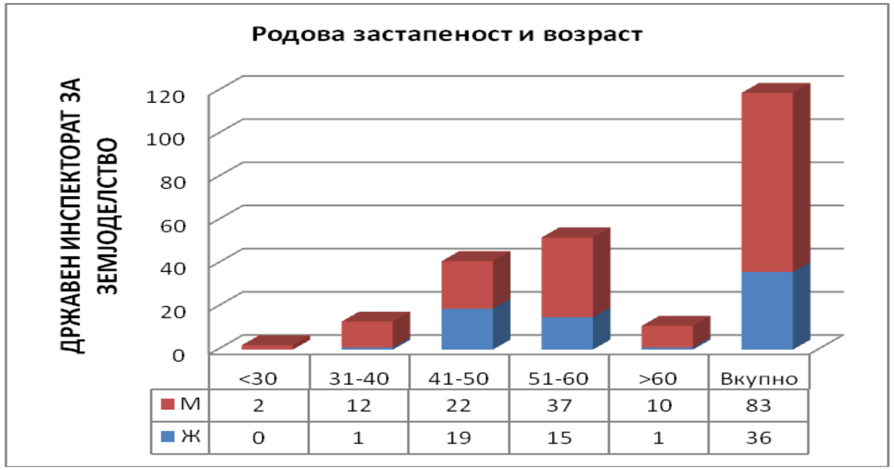

Графикон 2 Преглед на бројот на инспектори по родова застапеност во %

Категориј а / Ниво	Звање / Група	РОДОВА ЗАСТАПЕНОСТ									
		до 30	до 30	31-40	31-40	41-50	41-50	51-60	51-60	над 60	над 60
		машки	женски	машки	женск	машки	женски	машк	женски	машки	женски
Б1	Генерален	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2	Главен	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
Б3	Пом. главен	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4	Виш	0	0	0	0	0	3	0	0	1	0
В1	Советник	0	0	7	1	20	10	33	14	7	1
В2	Самостоен	0	0	0	0	0	4	1	0	1	0
В3	Помошник	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0
В4	Помлад	2	0	3	0	2	2	0	0	1	0
	Вкупно инсп	2	0	12	1	22	19	37	15	10	1

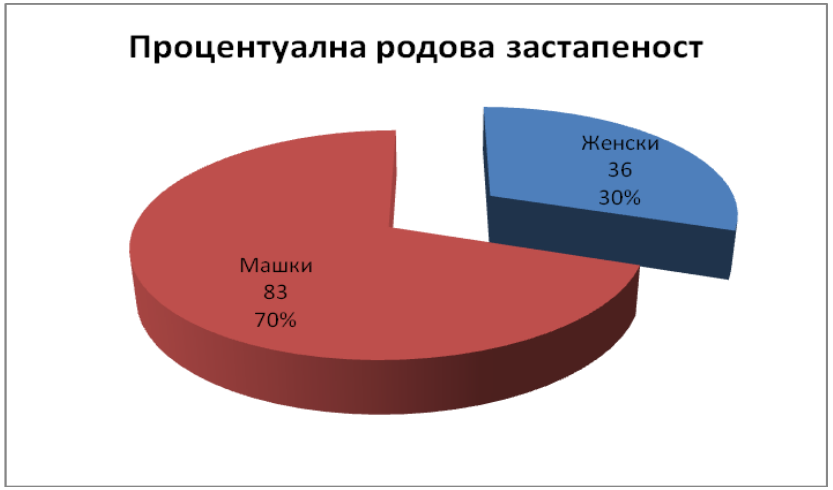

Во овој извештаен период, **<u>има</u>** унапредено инспектори и административни службеници и има извршено превземање и прераспределување на административни службеници во инспектори.

Во извештајниот период се спроведе постапките за пополнување на слободно работно место за инспектор:

- Согласно член 41 став 1 точка 4) преземање на административен службеник во инспекциска служба, на работно место во иста категорија и ниво, согласно со Законот за административни службеници за вкупно 5- пет вработени и тоа по ниво/вид:

  - В4- помлад земјоделски инспектор (2);
  - В3 – помошник земјоделски инспектор (1);
  - В1- советник инспектор за земјоделство (1) и
  - В1- советник фитосанитарен инспектор (1).

- Согласно член 41 став 1 точка 2) унапрдување (интерно) на работно место во повисоко ниво за ист вид инспектор и тоа:

  - Б4 - Виш земјоделски инспектор (1);
  -

<u>Пријавени неправилности</u>

Државниот инспекторат за земјоделство до сега нема пропишано процедура за водење на евиденција за бројот на пријавени неправилности за работата на инспекторите преку бесплатниот телефонски број, електронски адреси, писма и сл.

<u>Интегритет</u>

Во II - полугодие на 2022 година поднесени се вкупно 2 – две барања за утврдување на дисциплинска одговорност и за истите се поведени дисциплински постапки по Закон за административни службеници.

IV. Инспекциски надзор

Државниот инспекторат за земјоделство како појдовни ,,критериуми за идентификување на субјекти" се служеше со наодите од извршените инспекциски надзори во изминатиот период како и регистрите (од областа на земјоделството) кои се водат во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Инспекцискиот надзор се заснова на проценка на ризикот, според неговиот степен. Проценката на сложеноста на инспекцискиот надзор ќе се спроведува согласно Одлуката за утврдување на коефициенти на сложеност на инспекцискиот надзор (**архивски број <u>02-905/1 од 06.10.2022 година</u>**), донесена од страна на директорот на Инспекторатот.

Фитосанитарните инспектори, своите инспекциски контроли ги вршеше, врз основа на надлежностите кои произлегуваат од Законот за здравјето на растенијата, Законот за фитофармација, Законот за квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и Законот за семе и саден материјал на земјоделски растенија, како и донесените подзаконски акти, што вклучува и реализација на Програмата за фитосанитарната политика во 2022 година, кои вклучуваат спроведување на здравствени прегледи и земање на примероци од растенија, растителни производи од производните региони и граничните премини, со цел утврдување на резидуи од фитофармацевтски

производи во примарните земјоделски производи, како и земање примероци од фитофармацевстки производи.

Државните инспектори во Државниот инспекторат за земјоделство постапуваа и по донесени програми и тоа:

По објавувањето на Програмата за фитосанитарна политика за 2022 година во Службен весник на Р.С.М бр. 37/22, секторот за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика, изготви План за реализација на Мониторинг програмата за фитосанитарната политика во 2022 година за секој државен фитосанитарен инспектор на гранични премини и во внатрешноста на државата, со број на задолжителните здравствени прегледи и бројот на мостри (вкупно 2087) кои треба да ги земе секој инспектор по региони, како и временскиот период на реализација на активностите е 64,15% или вкупно број 1339 на земени мостри.

Имплементацијата на Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2022 година („Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 36/2022), ја координира Фитосанитарната управа, а мострите ги зема Државниот инспекторат за земјоделство, преку државните земјоделски инспектори, додека лабораториските анализи ги спроведуваат акредитирани лаборатории, постапувајќи согласно Законот за квалитет и безбедност на ѓубрија, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата.

Од вкупниот број (82) на планирани мостри беа земени вкупно (68) мостри или реализирани се вкупно 82,92 % и тоа: 1. Мониторинг на производство на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата планирани 19 мостри - земени 9 мостри и 2. Мониторинг при внатрешен промет на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, кој опфаќа земање на мостри од неоргански и органски ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и исполнување на квалитет и сообразноста на компоненти со декларираните податоци планирани 63 мостри - земени 59 мостри.

Согласно Законот за извршување на буџетот на РСМ за 2022 година (Сл. весник на РСМ бр. 287/21 и 164/22), како и Програмата за изменување и дополнување на програмата за спроведување на интервентен фонд за земјоделството (Сл. весник на РСМ бр. 287/21 и 266/22), Државниот инспекторат за земјоделство тековно доставуваше табеларни прегледи за извезено вино за период 01.09.2021 до 01.09.2022 година, кај регистрирани производители на вино.

Државниот инспекторат за земјоделство тековно вршеше контроли во винарските визби кои имаат вршено откуп на винско грозје.

Во период (септември – ноември) на откуп на винско грозје од реколта 2022 година, Државниот инспекторат за земјоделство, преку државните инспектори за земјоделство, во рамки на своите надлежности беа вршени интензивни инспекциски надзори согласно Законот за државниот инспекторат за земјоделство, Законот за инспекциски надзор, Законот за земјоделство и рурален развој и Законот за виното (откуп на грозје). Главен осврт во текот на инспекциските надзори беше ставен на динамиката на откупот, дали е истакнат ценовник согласно законот за виното (цена/шеќерни единици), количина на откупено винско грозје и слично.

Реколта 2022 година откупени се вкупно 81.148.932 кг од кои: 81.006.097 кг винско грозје и 142.835,00 кг трпезно грозје, а некои винарски виби имаат и сопствена берба на грозје при што вкупно набрани се 25.714.122 кг од кои: 24.658.632 кг винско грозје и 1.055.490,00 кг

трпезно грозје. При откупот доминираа сортите вранец (28.201.832 кг) и смедеревка (33.908.548 кг) со просечна цена од 14,6 ден за вранецот 12,38 ден за смедеревката.

Во извештајниот период согласно податоците со кои располага ДИЗ има евидентирано извоз на вино во вкупни количини од 33.646.395 литри.

Врз основа на евиденцијата од страна на Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поледелско производство, во периодот јули - декември 2022 година, при вршење на инспекциските надзори привремено се одземени предмети (разни видови риболовен алат и риби), и тоа: следните одземени предмети: 15 блинкери, 6 трски, 2 мрежи, 16,7 кг риба (мрена, плашица и белвица), додека во периодот јануари - декември 2022 година пријавени се: следните одземени предмети: самци 5, нуркачко одело 1, канџа 1, 15 блинкери, 6 трски, 62 мрежи, Риба 79,3 кг.

Инспекторатот работите од својата надлежност ги извршува и преку, рибочувари на државни риболовни води, кои ги чуваат државните риболовни води кои не се дадени на концесија за риби од бесправен риболов и риболовни кражби, кое е во Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поледелско производство.

Сите активности се внесуваа во соодветни документи - прилози пропишани со интерната процедура, за работа на рибочуварите во (арх. бр. 01-549/1 од 18.06.2020 година). Рибочуварите се вклучени и во извршување на активностите на Координативното работно тело за контрола, надзор и следење на состојбата со риболовот и заштитата на рибите во Охридското Езеро, формирана со заклучок на Влада на Република Северна Македонија.

Период јули-декември 2022 година	Контроли	Потврди за одземни предмети
Јули-Септември 2022	78	0
Октомври-Декември 2022	94	1
Вкупно 2022	172	1

Во периодот **ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ** 2022 година , од страна на Државниот инспекторат за земјоделство (надлежни државни земјоделски инспектор и референти за физичка заштита на рибите, рибочувар на риболовни подрачја на Република Северна Македонија), во соодејство со МВР ПС за граничен надзор Охридско Езеро (Езерска полиција) вршеа координирани надзори на различни локации, а истите се спроведувани, како активности на Координативното работно тело за контрола, надзор и следење на состојбата со риболовот и заштитата на рибите во Охридското Езеро.

При вршење на контролите (координирани акции) со координативното тело и надлежни инспектори во периодот ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ 2022 година година направени се 172 контроли и издадени се 1 потврда за одземени предмети. Исто така, привремено се одземени предмети (риболовен алат и риби) и тоа:

- 63 мрежи со разни димензии на окца (мм);
- риба разни видови: 1334 парчиња (охридска белвица, грунец, клен, охридска пастрмка, мрена, караш), за кои согласно *Закон за рибарство и аквакултура* и *Кривичниот законик*, а во поглед на заштита и чување на државните риболовни води од бесправен риболов и риболовни кражби од страна на надлежните инспектори и службените лица на МВР ПС за граничен надзор се поведени соодветни прекршочни и кривични постапки.

Во периодот јануари - декември 2022 година од страна на рибочуварите се извршени вкупно 172 контроли (II-второ полугодие) и 182 контроли (I-прво полугодие), на различни локации на езерата или на годишно ниво вкупно 354 контроли.

Вкупно I и II полугодие 2022	Контроли	Потврди за одземни предмети
јануари-јуни 2022	182	3
јули-декември 2022	172	1
Вкупно 2022	354	4

IV.1. План II- второто полугодие од 2022 година

Во **II- второто полугодие од 2022 година**:

Во **II- то полугодие од 2022** година извршено планирање за вкупно **20464** инспекциски надзори од кои:

- 1057 редовни инспекциски надзори,
- 19194 вонредни инспекциски и
- 213 контролни надзори.

Полугодишниот план за **државните земјоделски инспектори** е 12723 инспекциски надзори од кои:
- 592 редовни инспекциски надзори,
- 12025 вонредни и
- 106 контролни инспекциски надзори.

Полугодишниот план за **државните фитосанитарните инспектори** е 7631 инспекциски надзори од кои:
- 465 редовни инспекциски надзори,
- 7169 вонредни инспекциски надзори и
- 107 контролни инспекциски надзори.

Бројот на вкупно *планирани* **неправилности** во **II- то полугодие од 2022** година е извршено планирање на ниво на Инспекторат е 268 и тоа **161** за **државни земјоделски инспектор** и **107** за **државни фитосанитарните инспектори**.

IV.2. Реализација II- второ полугодие од 2022 година

Во II **- то полугодие од 2022** година **вкупно се реализирани 23404 инспекциски надзори** од кои:
- 1032 редовни инспекциски надзори,
- 22016 вонредни инспекциски надзори и
- 356 контролни инспекциски надзори.

Вкупната реализација кај **државните земјоделски инспектори** е **16014 инспекциски надзори** од кои:

- 588 редовни ИН,
- 15213 вонредни ИН и
- 213 контролни ИН**.**

Вкупната реализација кај **државните фитосанитарните инспектори** е **7390 инспекциски надзори** од кои:

- 444 редовни ИН,
- 6803 вонредни ИН
- 143 контролни ИН

Процент % на реализација - Изразено во проценти на реализација за

Вкупната реализација кај **државните земјоделски инспектори** е **<u>16014</u>** **<u>инспекциски надзори</u>** од кои:

- 99,32 % редовни ИН,
- 126,51 % вонредни ИН и
- 200,94 % контролни ИН.

Вкупната реализација кај **државните фитосанитарните инспектори** е **<u>7390</u>** **<u>инспекциски надзори</u>** од кои:

- 95,48 %редовни ИН,
- 94,89 %вонредни ИН
- 133,64 %контролни ИН

Бројот на *реализирани* **неправилности** на ниво на Инспекторат е 424 и тоа:

државни земјоделски инспектори – 281 **државни фитосанитарните инспектори** – 143

Државниот инспекторат за земјоделство изврши анализа на бројот на планирани и реализирани инспекциски надзори по закони, степен на ризик како и стапката на остварените инспекциски надзори, претставено во Дополнителна Табела 2.

Овој степен на реализација во I- то полугодие од 2022 година изнесуваше 115,73 %, со тоа од вкупно планираниот број од 40740 инспекциски надзори во I и II полугодие, извршени се вкупно 46870 инспекциски надзори (редовни, контролни, вонредни) со тоа степен на реализација на годишно ниво, <u>изнесува 115,04% (приказ).</u>

I -полугодие за 2022 година

	Планирано	Остварено	% на остварено
Вкупно инспекциски надзори	20276	23466	115.73
Редовни	1096	1063	96.99
Контролни	234	284	121.37
Вонредни	18946	22119	116.75

II -полугодие за 2022 година

	Планирано	Остварено	% на остварено
Вкупно инспекциски надзори	20464	23404	114.37
Редовни	1057	1032	97.63
Контролни	213	356	167.14
Вонредни	19194	22016	114.70

Вкупно I и II полугодие за 2022 година

	Планирано	Остварено	% на остварено
Вкупно инспекциски надзори	40740	46870	115.05
Редовни	2153	2095	97.31
Контролни	447	640	144.25
Вонредни	38140	44135	115.73

Дополнителна Табела 2 Преглед на вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори со степен на реализација според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

	ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ				РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ				РАЗЛИКА			ПРОЦЕНТ			
	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	РЕДОВНИ РАЗЛИКА	ВОНРЕДНИ РАЗЛИКА	КОНТРОЛНИ РАЗЛИКА	РЕДОВНИ	ВОНРЕДНИ	КОНТРОЛНИ	Вкупно
Државни земјоделски инспектори	**592**	**12025**	**106**	**12723**	**588**	**15213**	**213**	**16014**	-4	3188	107	99,32	126,51	200,94	125,87
Државни фитосанитарните инспектори	**465**	**7169**	**107**	**7741**	**444**	**6803**	**143**	**7390**	-21	-366	36	95,48	94,89	133,64	95,47
ВКУПНО	**1057**	**19194**	**213**	**20464**	**1032**	**22016**	**356**	**23404**	-25	2822	143	97,63	114,70	167,14	114,37

Вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори со степен на реализација според вид во I и II полугодие и збирно (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

	ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ				РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ				РАЗЛИКА			ПРОЦЕНТ			
1 полугодие 2022	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	РЕДОВНИ РАЗЛИКА	ВОНРЕДНИ РАЗЛИКА	КОНТРОЛНИ РАЗЛИКА	РЕДОВНИ	ВОНРЕДНИ	КОНТРОЛНИ	Вкупно
Државни земјоделски инспектори	616	11929	100	12645	606	15170	136	15912	-10	3241	36	98.38	127.17	136.00	125.84
Државни фитосанитарните инспектори	480	7017	134	7631	457	6949	148	7554	-23	-68	14	95.21	99.03	110.45	98.99
ВКУПНО	1096	18946	234	20276	1063	22119	284	23466	-33	3173	50	96.99	116.75	121.37	115.73
	ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ				РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ				РАЗЛИКА			ПРОЦЕНТ			
2 полугодие 2022	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контроле н надзор	Вкупно надзори	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контроле н надзор	Вкупно надзори	РЕДОВНИ РАЗЛИКА	ВОНРЕДНИ РАЗЛИКА	КОНТРОЛН И РАЗЛИКА	РЕДОВНИ	ВОНРЕДНИ	КОНТРОЛН И	Вкупно
Државни земјоделски инспектори	592	12025	106	12723	588	15213	213	16014	-4	3188	107	99.32	126.51	200.94	125.87
Државни фитосанитарните	465	7169	107	7741	444	6803	143	7390	-21	-366	36	95.48	94.89	133.64	95.47
ВКУПНО	1057	19194	213	20464	1032	22016	356	23404	-25	2822	143	97.63	114.70	167.14	114.37

	ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ				РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ				РАЗЛИКА			ПРОЦЕНТ			
1+2 полугодие 2022	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	РЕДОВНИ РАЗЛИКА	ВОНРЕДНИ РАЗЛИКА	КОНТРОЛНИ РАЗЛИКА	РЕДОВНИ	ВОНРЕДНИ	КОНТРОЛНИ	Вкупно
Државни земјоделски инспектори	**1208**	**23954**	**206**	**25368**	**1194**	**30383**	**349**	**31926**	**-14**	**6429**	**143**	**98.85**	**126.84**	**168.47**	**125.85**
Државни фитосанитарните	**945**	**14186**	**241**	**15372**	**901**	**13752**	**291**	**14944**	**-44**	**-434**	**50**	**95.35**	**96.96**	**122.05**	**97.23**
ВКУПНО	**2153**	**38140**	**447**	**40740**	**2095**	**44135**	**640**	**46870**	**-58**	**5995**	**193**	**97.31**	**115.73**	**144.25**	**115.05**

Разлика во планирани и реализирани инспекциски надзори на ниво на Државен инспекторат за земјоделство II полугодие 2022 година

Ред.Бр.	Регион	ВКУПНО ДИЗ ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ II ПОЛУГОДИЕ					РЕАЛИЗАЦИЈА ДИЗ ЈУЛИ - ДЕКЕМВРИ					РАЗЛИКА ДИЗ ЈУЛИ -ДЕКЕМВРИ				
		Редовни	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Неправилности	Редовни	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Неправилности	Редовни	Вонреден надзор	Контролен надзор	Вкупно надзори	Неправилности
	Вардарски регион	137	5783	34	5954	39	126	6067	34	6227	45	-11	284	0	273	6
1	Велес	28	148	8	184	8	19	216	5	240	8	-9	68	-3	56	0
2	Градско	2	765	1	768	3	7	660	0	667	0	5	-105	-1	-101	-3
3	Демир Капија	5	84	0	89	0	6	71	3	80	3	1	-13	3	-9	3
4	Кавадарци	37	3403	11	3451	11	33	3750	1	3784	1	-4	347	-10	333	-10
5	Лозово	7	260	0	267	1	3	32	8	43	6	-4	-228	8	-224	5
6	Неготино	31	442	6	479	6	22	470	3	495	8	-9	28	-3	16	2
7	Росоман	9	450	3	462	2	11	490	0	501	0	2	40	-3	39	-2
8	Свети Николе	18	202	5	225	8	22	356	13	391	19	4	154	8	166	11
9	Чашка	0	29	0	29	0	3	22	1	26	0	3	-7	1	-3	0
	Источен регион	149	2194	28	2371	35	146	2528	73	2747	89	-3	334	45	376	54
10	Берово	20	139	1	160	1	20	145	0	165	0	0	6	-1	5	-1
11	Виница	9	111	2	122	5	9	154	7	170	13	0	43	5	48	8
12	Делчево	17	507	12	536	14	18	451	13	482	15	1	-56	1	-54	1
13	Зрновци	4	3	0	7	3	4	17	1	22	1	0	14	1	15	-2
14	Карбинци	5	56	0	61	0	6	79	2	87	3	1	23	2	26	3
15	Кочани	27	317	4	348	1	25	193	14	232	16	-2	-124	10	-116	15
16	Македонска Каменица	3	7	0	10	0	3	15	1	19	1	0	8	1	9	1
17	Пехчево	3	23	0	26	0	2	29	1	32	1	-1	6	1	6	1
18	Пробиштип	8	107	1	116	2	9	165	0	174	3	1	58	-1	58	1

19	Чешиново	11	107	1	119	4	13	86	14	113	17	2	-21	13	-6	13
20	Штип	42	817	7	866	5	37	1194	20	1251	19	-5	377	13	385	14
	Југозападен регион	83	838	17	938	29	84	962	20	1066	27	1	124	3	128	-2
21	Вевчани	0	2	0	2	0	0	5	0	5	0	0	3	0	3	0
22	Дебар	8	133	3	144	4	7	83	0	90	0	-1	-50	-3	-54	-4
23	Дебарца	5	17	0	22	0	6	15	0	21	0	1	-2	0	-1	0
24	Кичево	8	32	1	41	5	8	105	0	113	0	0	73	-1	72	-5
25	Македонски Брод	10	16	0	26	1	10	20	3	33	2	0	4	3	7	1
26	Охрид	24	299	8	331	12	23	271	4	298	10	-1	-28	-4	-33	-2
27	Пласница	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Струга	26	310	5	341	6	27	432	13	472	15	1	122	8	131	9
29	Центар Жупа	2	29	0	31	1	3	31	0	34	0	1	2	0	3	-1
	Југоисточен регион	149	2751	35	2935	37	146	3178	61	3385	67	-3	427	26	450	30
30	Богданци	8	303	0	311	0	4	152	2	158	2	-4	-151	2	-153	2
31	Босилово	12	308	0	320	0	16	608	3	627	3	4	300	3	307	3
32	Валандово	18	260	6	284	4	17	156	10	183	12	-1	-104	4	-101	8
33	Василево	14	136	6	156	6	12	194	4	210	5	-2	58	-2	54	-1
34	Гевгелија	12	544	10	566	13	14	932	21	967	23	2	388	11	401	10
35	Дојран	5	12	0	17	0	5	19	2	26	4	0	7	2	9	4
36	Конче	0	8	0	8	0	1	34	3	38	3	1	26	3	30	3
37	Ново Село	3	175	1	179	1	3	187	2	192	2	0	12	1	13	1
38	Радовиш	16	60	1	77	1	14	80	2	96	2	-2	20	1	19	1
39	Струмица	61	945	11	1017	12	60	816	12	888	11	-1	-129	1	-129	-1
	Пелагониски регион	121	1665	11	1797	22	118	1964	28	2110	31	-3	299	17	313	9
40	Битола	31	461	7	499	10	31	732	12	775	16	0	271	5	276	6
41	Демир Хисар	12	51	0	63	2	13	33	0	46	0	1	-18	0	-17	-2
42	Долнени	0	19	0	19	0	1	67	1	69	1	1	48	1	50	1
43	Кривогаштани	8	68	1	77	1	9	88	1	98	1	1	20	0	21	0
44	Крушево	4	105	1	110	2	4	186	0	190	0	0	81	-1	80	-2
45	Могила	3	35	0	38	0	1	40	2	43	1	-2	5	2	5	1

46	Новаци	1	2	1	4	2	0	5	1	6	0	-1	3	0	2	-2
47	Прилеп	32	403	0	435	0	29	536	4	569	4	-3	133	4	134	4
48	Ресен	30	521	1	552	5	30	277	7	314	8	0	-244	6	-238	3
	Полошки регион	50	905	17	972	21	49	777	15	841	17	-1	-128	-2	-131	-4
49	Боговиње	3	28	0	31	1	2	50	0	52	0	-1	22	0	21	-1
50	Брвеница	4	80	1	85	1	7	104	1	112	1	3	24	0	27	0
51	Врапчиште	4	37	1	42	0	5	25	1	31	1	1	-12	0	-11	1
52	Гостивар	12	95	6	113	7	12	59	0	71	0	0	-36	-6	-42	-7
53	Желино	2	63	0	65	0	2	76	2	80	2	0	13	2	15	2
54	Јегуновце	1	299	0	300	2	1	84	0	85	0	0	-215	0	-215	-2
55	Маврово и Ростуша	7	4	1	12	2	6	10	1	17	1	-1	6	0	5	-1
56	Теарце	2	19	0	21	0	2	18	1	21	1	0	-1	1	0	1
57	Тетово	15	280	8	303	8	12	351	9	372	11	-3	71	1	69	3
	Североисточен регион	118	1980	31	2129	32	119	2353	68	2540	79	1	373	37	411	47
58	Кратово	17	124	0	141	0	17	117	0	134	0	0	-7	0	-7	0
59	Крива Паланка	24	806	8	838	8	24	718	14	756	18	0	-88	6	-82	10
60	Куманово	59	936	21	1016	22	59	1383	52	1494	59	0	447	31	478	37
61	Липково	4	14	0	18	0	3	27	0	30	0	-1	13	0	12	0
62	Ранковце	13	82	1	96	1	13	93	2	108	2	0	11	1	12	1
63	Старо Нагоричане	1	18	1	20	1	3	15	0	18	0	2	-3	-1	-2	-1
	Скопски регион	250	3078	40	3368	53	244	4187	57	4488	69	-6	1109	17	1120	16
64	Аеродром	21	77	0	98	0	20	149	2	171	3	-1	72	2	73	3
65	Арачиново	11	31	1	43	1	11	17	1	29	1	0	-14	0	-14	0
66	Бутел	10	154	4	168	3	9	366	0	375	2	-1	212	-4	207	-1
67	Гази Баба	49	1469	11	1529	12	55	1929	16	2000	19	6	460	5	471	7
68	Ѓорче Петров	9	83	2	94	4	9	86	3	98	3	0	3	1	4	-1
69	Зелениково	5	23	0	28	2	6	3	0	9	0	1	-20	0	-19	-2
70	Илинден	17	300	1	318	2	14	296	0	310	1	-3	-4	-1	-8	-1
71	Карпош	24	88	1	113	1	24	158	0	182	0	0	70	-1	69	-1
72	Кисела Вода	25	331	9	365	15	22	271	5	298	4	-3	-60	-4	-67	-11

73	Петровец	15	183	4	202	6	16	184	0	200	0	1	1	-4	-2	-6
74	Сарај	3	67	0	70	0	2	160	2	164	2	-1	93	2	94	2
75	Сопиште	6	29	0	35	0	6	21	0	27	0	0	-8	0	-8	0
76	Студеничани	11	44	0	55	0	14	91	3	108	3	3	47	3	53	3
77	Центар	31	89	2	122	2	28	244	5	277	7	-3	155	3	155	5
78	Чаир	9	4	0	13	0	4	39	2	45	4	-5	35	2	32	4
79	Чучер-Сандево	4	106	5	115	5	4	167	17	188	17	0	61	12	73	12
80	Шуто Оризари	0	0	0	0	0	0	6	1	7	3	0	6	1	7	3
ВКУПНО	план 7,8,9,10,11,12 месец 2022	1057	19194	213	**20464**	268	1032	22016	356	**23404**	424	-25	2822	143	2940	156

Разлика во планирани 2022 година и реализирани инспекциски надзори на ниво на Државен инспекторат за земјоделство за 2022 година

Ред. Бр.	Регион	ПЛАН ВКУПНО ДИЗ ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ					ИЗВРШЕНИ ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ					РАЗЛИКА ВКУПНО ДИЗ ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ				
		Вид на надзор					Вид на надзор					Вид на надзор				
		Редовен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вонреден надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Контролен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вкупно надзори ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ	Неправилности ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ	Редовен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вонреден надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Контролен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вкупно надзори ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ	Неправилности ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ	Редовен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вонреден надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Контролен надзор ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ	Вкупно надзори ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ	Неправилности ЈАНУАРИ -ДЕКЕМВРИ
	Вардарски регион	288	11624	66	11978	70	270	12024	48	12342	89	-18	400	-18	364	19
1	Велес	52	289	16	357	15	44	350	6	400	19	-8	61	-10	43	4
2	Градско	9	1522	5	1536	5	14	1140	1	1155	1	5	-382	-4	-381	-4
3	Демир Капија	11	147	0	158	0	9	119	4	132	3	-2	-28	4	-26	3
4	Кавадарци	88	6910	24	7022	24	83	7656	9	7748	16	-5	746	-15	726	-8
5	Лозово	14	520	0	534	2	8	178	9	195	10	-6	-342	9	-339	8
6	Неготино	46	881	8	935	8	34	1006	4	1044	9	-12	125	-4	109	1
7	Росоман	21	905	8	934	5	25	990	1	1016	1	4	85	-7	82	-4

8	Свети Николе	43	388	5	436	11	46	545	13	604	28	3	157	8	168	17
9	Чашка	4	62	0	66	0	7	40	1	48	2	3	-22	1	-18	2
	Источен регион	325	4416	57	4798	72	318	5007	120	5445	193	-7	591	63	647	121
10	Берово	37	281	4	322	4	37	297	1	335	1	0	16	-3	13	-3
11	Виница	25	225	4	254	8	26	344	10	380	17	1	119	6	126	9
12	Делчево	44	1067	23	1134	26	44	900	29	973	28	0	-167	6	-161	2
13	Зрновци	9	5	1	15	5	8	33	2	43	4	-1	28	1	28	-1
14	Карбинци	11	108	0	119	0	12	136	7	155	9	1	28	7	36	9
15	Кочани	53	613	9	675	10	47	424	25	496	62	-6	-189	16	-179	52
16	Македонска Каменица	10	11	0	21	0	11	35	1	47	1	1	24	1	26	1
17	Пехчево	8	43	0	51	0	7	74	1	82	1	-1	31	1	31	1
18	Пробиштип	25	217	1	243	2	26	297	2	325	7	1	80	1	82	5
19	Чешиново	18	215	3	236	6	23	209	20	252	42	5	-6	17	16	36
20	Штип	85	1631	12	1728	11	77	2258	22	2357	21	-8	627	10	629	10
	Југозападен регион	196	1639	40	1875	57	192	1801	51	2044	68	-4	162	11	169	11
21	Вевчани	1	5	0	6	1	1	10	0	11	0	0	5	0	5	-1
22	Дебар	24	261	4	289	5	21	198	2	221	0	-3	-63	-2	-68	-5
23	Дебарца	8	34	0	42	0	10	24	0	34	0	2	-10	0	-8	0
24	Кичево	26	62	1	89	6	26	180	1	207	1	0	118	0	118	-5
25	Македонски Брод	17	30	0	47	2	16	31	6	53	5	-1	1	6	6	3
26	Охрид	60	575	19	654	23	55	482	8	545	23	-5	-93	-11	-109	0
27	Пласница	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	0
28	Струга	57	611	16	684	19	59	831	34	924	39	2	220	18	240	20
29	Центар Жупа	3	60	0	63	1	4	45	0	49	0	1	-15	0	-14	-1
	Југоисточен регион	265	5308	69	5642	69	260	6039	98	6397	116	-5	731	29	755	47
30	Богданци	13	565	0	578	0	10	339	3	352	4	-3	-226	3	-226	4
31	Босилово	25	607	4	636	4	30	1180	4	1214	7	5	573	0	578	3
32	Валандово	24	467	13	504	9	21	335	10	366	13	-3	-132	-3	-138	4
33	Василево	25	266	8	299	8	22	373	11	406	13	-3	107	3	107	5

34	Гевгелија	15	1041	19	1075	22	17	1602	39	1658	40	2	561	20	583	18
35	Дојран	8	19	0	27	0	8	33	2	43	5	0	14	2	16	5
36	Конче	2	15	0	17	0	3	42	3	48	3	1	27	3	31	3
37	Ново Село	9	281	5	295	5	9	331	4	344	4	0	50	-1	49	-1
38	Радовиш	20	126	1	147	1	19	149	2	170	3	-1	23	1	23	2
39	Струмица	124	1921	19	2064	20	121	1655	20	1796	24	-3	-266	1	-268	4
	Пелагониски регион	232	3328	33	3593	50	226	4044	47	4317	58	-6	716	14	724	8
40	Битола	64	866	17	947	22	64	1359	15	1438	19	0	493	-2	491	-3
41	Демир Хисар	15	105	0	120	2	16	99	0	115	0	1	-6	0	-5	-2
42	Долнени	4	40	1	45	0	4	101	1	106	1	0	61	0	61	1
43	Кривогаштани	19	135	2	156	1	21	148	2	171	2	2	13	0	15	1
44	Крушево	7	210	3	220	5	7	406	0	413	1	0	196	-3	193	-4
45	Могила	7	72	0	79	1	3	59	2	64	1	-4	-13	2	-15	0
46	Новаци	1	5	1	7	2	0	9	1	10	0	-1	4	0	3	-2
47	Прилеп	67	801	7	875	10	65	1026	10	1101	8	-2	225	3	226	-2
48	Ресен	48	1094	2	1144	7	46	837	16	899	26	-2	-257	14	-245	19
	Полошки регион	113	1777	26	1916	38	111	1591	24	1726	24	-2	-186	-2	-190	-14
49	Боговиње	4	56	0	60	1	3	59	0	62	0	-1	3	0	2	-1
50	Бревеница	9	134	1	144	2	12	160	3	175	3	3	26	2	31	1
51	Врапчиште	5	62	1	68	1	6	60	1	67	1	1	-2	0	-1	0
52	Гостивар	34	188	9	231	12	33	133	4	170	3	-1	-55	-5	-61	-9
53	Желино	9	121	1	131	3	8	129	2	139	2	-1	8	1	8	-1
54	Јегуновце	7	605	1	613	2	7	417	0	424	0	0	-188	-1	-189	-2
55	Маврово и Ростуша	9	10	1	20	2	8	19	2	29	1	-1	9	1	9	-1
56	Теарце	6	37	0	43	0	6	23	1	30	1	0	-14	1	-13	1
57	Тетово	30	564	12	606	15	28	591	11	630	13	-2	27	-1	24	-2
	Североисточен регион	236	4012	78	4326	80	237	4708	168	5113	195	1	696	90	787	115
58	Кратово	28	246	1	275	1	29	246	1	276	2	1	0	0	1	1
59	Крива Паланка	50	1656	22	1728	23	50	1461	38	1549	39	0	-195	16	-179	16

60	Куманово	117	1883	52	2052	52	121	2727	125	2973	150	4	844	73	921	98
61	Липково	5	27	0	32	0	4	36	0	40	0	-1	9	0	8	0
62	Ранковце	32	167	2	201	3	28	219	3	250	3	-4	52	1	49	0
63	Старо Нагоричане	4	33	1	38	1	5	19	1	25	1	1	-14	0	-13	0
	Скопски регион	498	6036	78	6612	101	481	8921	84	9486	101	-17	2885	6	2874	0
64	Аеродром	38	150	0	188	0	36	263	5	304	5	-2	113	5	116	5
65	Арачиново	18	70	2	90	3	22	28	2	52	2	4	-42	0	-38	-1
66	Бутел	27	297	6	330	7	25	860	2	887	4	-2	563	-4	557	-3
67	Гази Баба	114	2919	20	3053	23	106	4336	22	4464	29	-8	1417	2	1411	6
68	Ѓорче Петров	15	162	2	179	6	16	160	3	179	3	1	-2	1	0	-3
69	Зелениково	6	35	0	41	5	7	4	0	11	0	1	-31	0	-30	-5
70	Илинден	36	572	5	613	8	39	589	3	631	3	3	17	-2	18	-5
71	Карпош	35	192	2	229	4	32	339	1	372	1	-3	147	-1	143	-3
72	Кисела Вода	56	586	12	654	19	53	575	11	639	10	-3	-11	-1	-15	-9
73	Петровец	36	372	8	416	10	35	345	3	383	3	-1	-27	-5	-33	-7
74	Сарај	4	135	1	140	1	3	330	2	335	2	-1	195	1	195	1
75	Сопиште	8	53	2	63	0	7	51	0	58	1	-1	-2	-2	-5	1
76	Студеничани	25	89	0	114	0	28	146	3	177	3	3	57	3	63	3
77	Центар	58	178	4	240	4	57	518	6	581	10	-1	340	2	341	6
78	Чаир	16	9	0	25	0	8	59	2	69	4	-8	50	2	44	4
79	Чучер-Сандево	5	217	14	236	11	5	309	17	331	17	0	92	3	95	6
80	Шуто Оризари	1	0	0	1	0	2	9	2	13	4	1	9	2	12	4
	ВКУПНО	2153	38140	447	**40740**	537	2095	44135	640	**46870**	844	-58	5995	193	**6130**	307

Графикон 3 Преглед на планиран вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор)

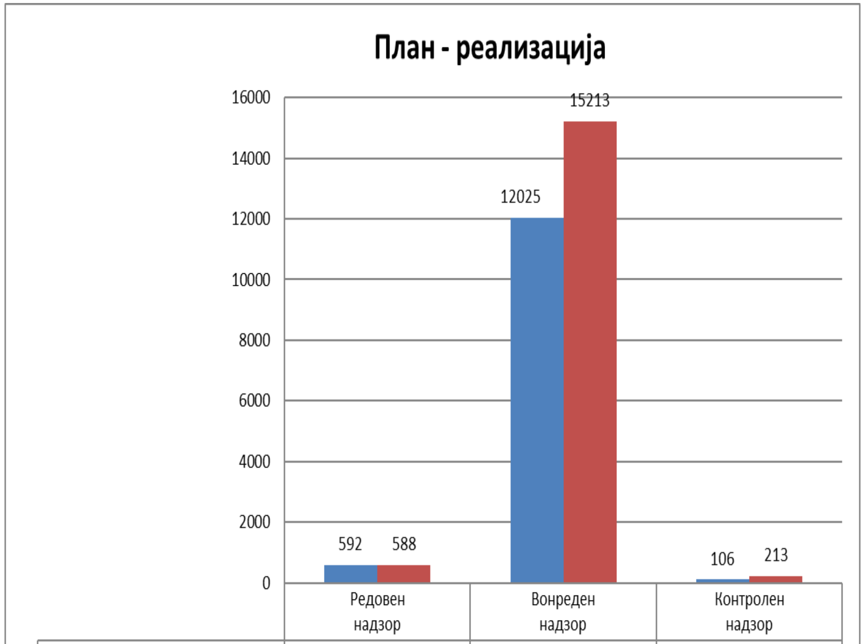

	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор
Државни земјоделски инспектори ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ	592	12025	106
Државни земјоделски инспектори РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ	588	15213	213

Графикон 4 Преглед на планиран вкупен број на планирани и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието (за вид Државен фитосанитарен инспектор)

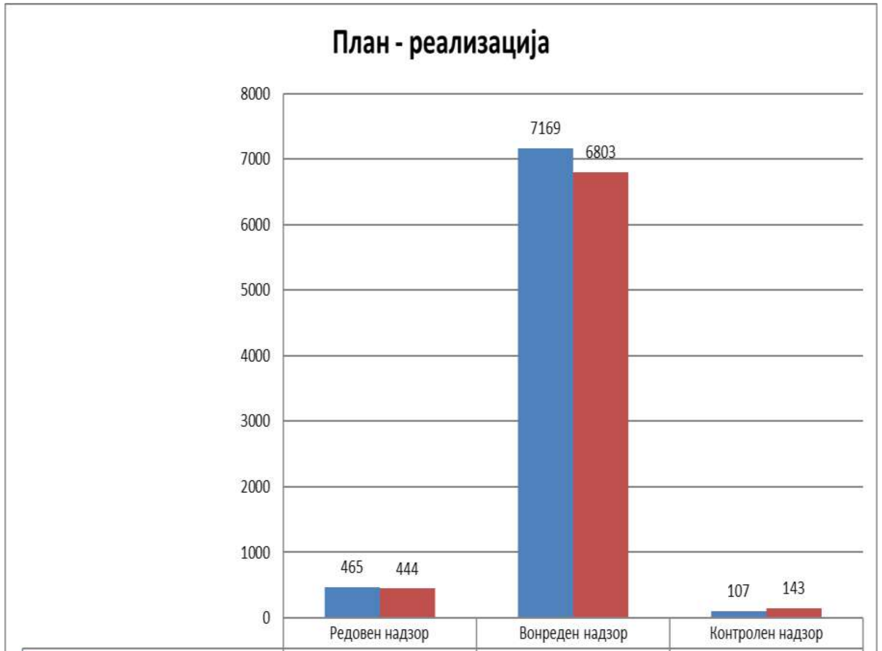

	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор
Државни фитосанитарните инспектори ПЛАНИРАНИ НАДЗОРИ	465	7169	107
Државни фитосанитарните инспектори РЕАЛИЗИРАНИ НАДЗОРИ	444	6803	143

Графикон 5 Преглед на реализирани инспекциски надзори со степен на реализација во % според вид во полугодието (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

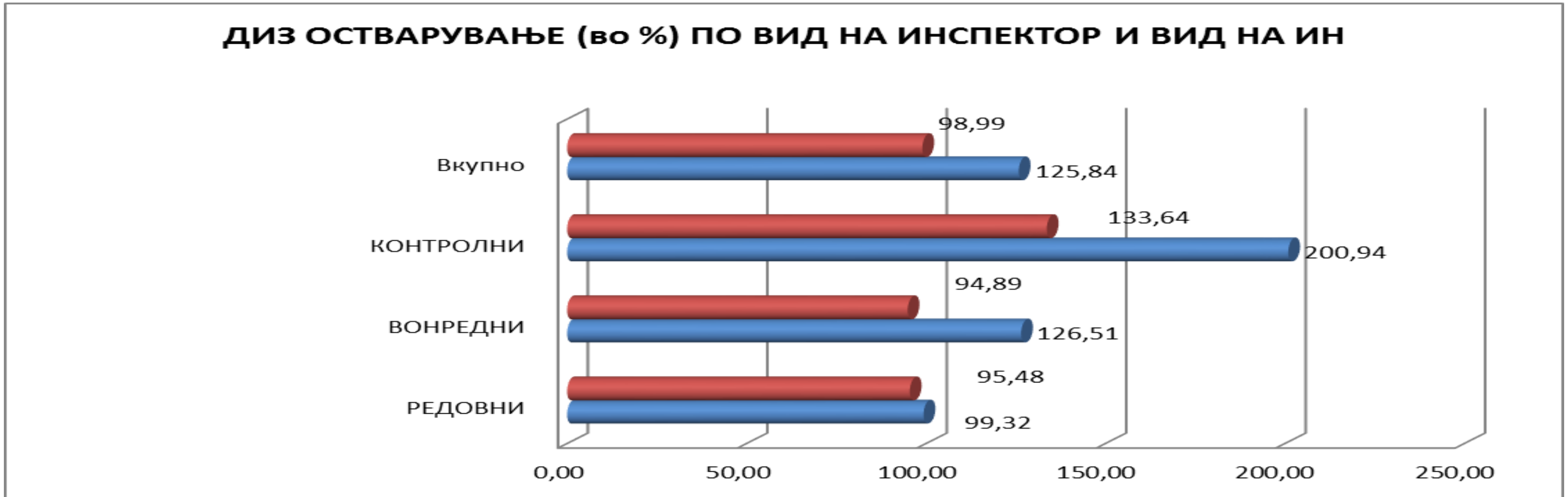

	РЕДОВНИ	ВОНРЕДНИ	КОНТРОЛНИ	Вкупно
Државни фитосанитарните инспектори	95,48	94,89	133,64	98,99
Државни земјоделски инспектори	99,32	126,51	200,94	125,84

Даден е преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-на застапеност на ризик за II-полугодие, 2022 година по закони, и тоа, планирани се вкупно 1057 редовни инспекциски надзори од кои со висок ризик 153 (14,5%) , среден ризик 661 (62,54%) и низок ризик 243 (23%).

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот и во извештајниот период, според степенот на ризик ја има следната реализацијата:

- 148 висок ризик реализирани се вкупно 96,73 %,
- 658 среден ризик реализирани вкупно 99,54 % и
- 226 низок ризик реализирано 93 %

или <u>вкупно</u> 1032 редовни инспекциски надзори со реализација од 97,63<u>%.</u>

Истото е прикажано по закони во Дополнителна Табела 3 Преглед на планирани и реализирани редовни инспекциски надзори по закони, степен на ризик како и стапката на остварени инспекциски надзори во % процент на застапеност.

Проценката при планирањето на надзорите е вршена согласно информации и податоци во ризичните области за кои е надлежен инспекторатот, како и врз основа на: стекнатата пракса при вршење на инспекциски надзори, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица на бесплатниот телефонски број, информации од здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, врз основа на добиените резултати од различни мониторинг програми, информации од други надлежни инспекторати и сл.

Дополнителна Табела 3 Преглед на бројот на планирани и реализирани инспекциски надзори според степен на ризик, по закони, во полугодието

Ред.Бр.	Назив на закон[1]	Шифра на закон[2]	Планирани инспекциски надзори[3]				Спроведени инспекциски надзори[4]				Стапка на остварување (%)				разлика			
			Висок ризик	Среден ризик	Низок ризик	Вкупно	Висок ризик	Среден ризик	Низок ризик	Вкупно	Висок ризик	Среден ризик	Низок ризик	Вкупно	Висок ризик	Среден ризик	Низок ризик	ВКУПНО
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	0	90	13	103	0	88	14	102	#DIV/0!	97.78	107.69	99.02913	0	-2	1	-1
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	0	13	38	51	0	16	34	50	#DIV/0!	123.08	89.47	98.03922	0	3	-4	-1
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	0	2	43	45	1	5	39	45	#DIV/0!	250.00	90.70	100	1	3	-4	0
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	0	51	7	58	2	51	6	59	#DIV/0!	100.00	85.71	101.7241	2	0	-1	1
5	Закон за сточарството	ЗСТ	0	9	5	14	0	9	5	14	#DIV/0!	100.00	100.00	100	0	0	0	0
6	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	18	19	35	72	18	19	34	71	100	100.00	97.14	98.61111	0	0	-1	-1
7	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	0	5	0	5	0	5	0	5	#DIV/0!	100.00	#DIV/0!	100	0	0	0	0
8	Закон за пасишта	ЗП	1	6	13	20	1	6	13	20	100	100.00	100.00	100	0	0	0	0
9	Закон за контрола на опојни droги и психотропни супстанци	ЗКОДПС	0	0	3	3	0	0	3	3	#DIV/0!	#DIV/0!	100.00	100	0	0	0	0
10	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	27	26	31	84	27	26	30	83	100	100.00	96.77	98.80952	0	0	-1	-1
11	Закон за виното	ЗВИ	0	21	7	28	0	21	7	28	#DIV/0!	100.00	100.00	100	0	0	0	0
12	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	3	44	0	47	3	44	0	47	100	100.00	#DIV/0!	100	0	0	0	0
13	Закон за квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБЃБПСП	3	57	2	62	3	56	2	61	100	98.25	100.00	98.3871	0	-1	0	-1
14	Закон за фитофармација	ЗФФ	66	147	35	248	56	142	31	229	84.8485	96.60	88.57	92.33871	-10	-5	-4	-19
15	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	35	171	11	217	37	170	8	215	105.714	99.42	72.73	99.07834	2	-1	-3	-2
ВКУПНО			**153**	**661**	**243**	**1057**	**148**	**658**	**226**	1032	**96.732**	**99.5461**	**93.00412**	**97.63482**	**-5**	**-3**	**-17**	**-25**

Дополнителна Табела 4 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во II -полугодие за 2022 година

	Планирано	Остварено	%
Вкупно инспекциски надзори	20464	23404	114.37
Редовни	1057	1032	97.63
Контролни	213	356	167.14
Вонредни	19194	22016	114.70

Графикон 6 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во II -полугодие за 2022 година

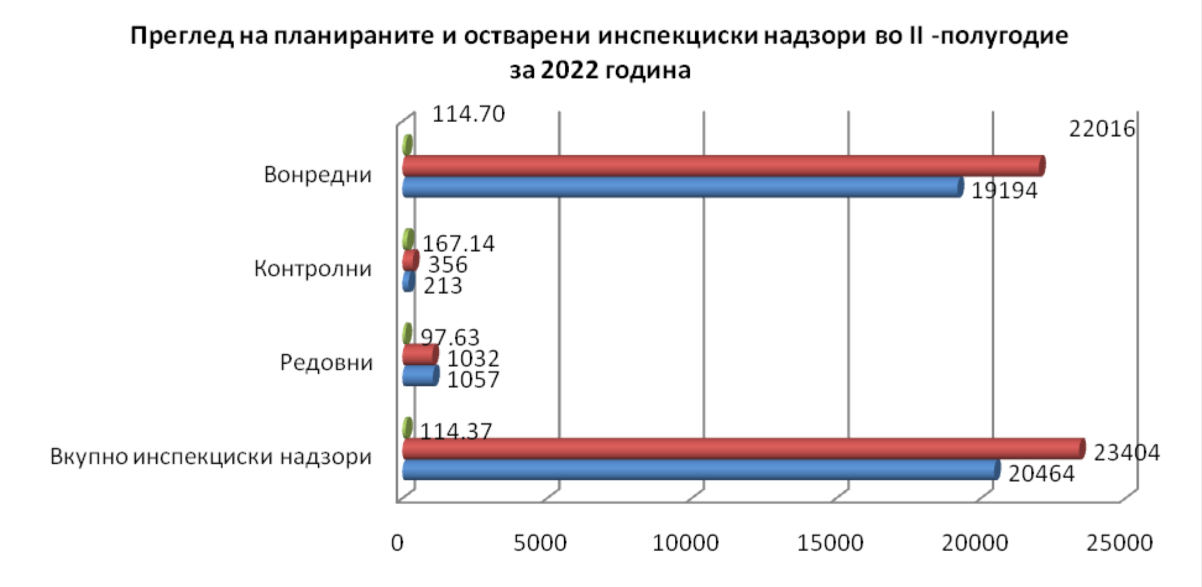

	Вкупно инспекциски надзори	Редовни	Контролни	Вонредни
% на остварено	114.37	97.63	167.14	114.70
Остварено	23404	1032	356	22016
Планирано	20464	1057	213	19194

- **<u>Редовни инспекциски надзори</u>**

Извршено беше планирање на вкупниот број на редовни инспекциски надзори според вид во II -полугодие за 2022 година, по региони и општини, при што <u>планирани беа вкупно 1057 редовните инспекциски надзори</u> како минимум за секој инспектор за период и **реализирани вкупно 1032 редовни инспекциски надзори** или степенот на **<u>реализација е 97,63 % за планираните редовните инспециски надзори</u>**.

Во извештајниот период имаме намален степен на реализација кај редовните надзори (**<u>97,63</u>** %), а за сметка на тоа се укажа потреба за зголемување на бројот на вонредните (114,70%) и контролните (167,14%) инспекциски надзори.

Степенот на реализирање на редовните инспекциски надзори од 96.99 % во прво полугодие со **97,63** % во второ полугодие **или на годишно ниво реализацијата изнесува 97,31 %**.

- **Вонредни инспекциски надзори**

Најголем број од вонредните инспекциски надзори (16383) се извршени од областите кои припаѓаат на: *Закон за здравјето на растенијата* (4901), *Закон за виното* (6941) и *Закон за квалитет на земјоделски производи* (4541) со вкупно учество од 70% од вкупнот број на контроли (23404).

Од планираните 19194 вонредни инспекциски надзори, вкупно се **извршени 22016 вонредни инспекциски надзори**, со тоа степенот на реализација на вонредните надзори е надминат со **реализација од 114.70%**, со оглед на тоа дека овие надзори невозможно е точно да се предвидат, бидејќи нивниот број е тесно поврзан со издавање на сертификати, уверенија и мониторинг програми, согласно надлежноста во соодветните области.

Во поглед на донесениот годишен план за 2022 година степенот на ализирање на вонредните инспекциски надзори изнесува 116,75 % во прво полугодие и 114,70 % во второ полугодие **или на годишно ниво има 115,73% реализација** на овој вид на надзори.

- **Контролни инспекциски надзори**

По спроведувањето на инспекцискиот надзор и во зависност од утврдената фактичка состојба, се применуваа конкретни инспекциски мерки (издавање решенија со опомена, наредба, забрана, издавање на прекршочни платни налози, поведување на прекршочни и кривични постапки и др.) во согласност со законите, и за таа цел планирани се вкупно **213** контролни инспекциски надзори, за што во извештајниот период, по изминување на рокот за отстранување на констатираните неправилностите и применетите инспекциски мерки, се **реализирани вкупно 365 контролни инспекциски надзори**. Степенот на **реализација е 167.37%**, и според бројот на изречени инспекциски мерки (вкупно 424), по кој следи контролен инспекциски надзор, сметаме дека овој број е соодветен на бројот на контролни инспекциски надзори.

Во поглед на донесениот годишен план за 2022 година степенот на ализирање на контролните инспекциски надзори изнесува 121,37 % во прво полугодие и **167.37** % во второ полугодие или на годишно ниво има 144,25 % реализација.

- **Инспекциски мерки (неправилности)**

Инспекторатот евидентираше **неправилности** – изречени инспекциски мерки посебно по закони. Од горе приложената табела може да се констатира дека, пронајдени се вкупно 424 неправилности од кои според видот на инспекциски мерки: 112 опомени, 31 забрани, 25 наредби, 165 задолжувања, 6 други инспекциски мерки, 58 прекршочни налози, 26 барања за сторен прекршок -прекршочни пријави и 1 една кривична пријава.

Бројот на донесени **инспекциски мерки изнесува 424** во овој период и во однос на планираните инспекциски надзори (20464) имаат учество од 2,07 %, а во однос на извршените (23404) има 1,81 % учество. Извршена беше проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој инспекциски сектор одделно во Државниот инспекторат за земјоделство, при што беа лоцирани сензитивните точки по закони каде инспекторатот, при вршење на инспекциски надзор во II -полугодие за 2022 година требаше да обрне големо внимание.

За овој период, беа **предвидени 268** минимален број на квантитативни цели (планирани откривања на неправилности по ризични области), иако од досегашното искуство се покажа дека нивното планирање е неефикасно и во конкретниот случај тоа се потврди и **реализацијата на инспекциски мерки (424) е 158,2 %. С**о тоа сметаме дека пред се се делува субјективно при изборот на областа на која ќе се акцентира инспекциската мерка и во најголем број на случаи предвидените откривања и претпоставените инспекциски мерки не се реализираат по дадениот план, односно најголем број на преземени инспекциски мерки произлегуваат од реализираните вонредните инспекциски надзори.

Во поглед на донесениот годишен план за 2022 година степенот на релизирање на планираните неправилности изнесува **156,13** % во прво полугодие и **158,2** % во второ полугодие **или на годишно планирано ниво нивната реализација изнесува 157,16 %**.

Дополнителна Табела 5 за реализирани инспекциски надзори по закони и изречени инспекциски мерки (неправилности) II- полугодие 2022 година

РЕАЛИЗАЦИЈА ПО ЗАКОНИ ЈУЛИ - ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА			РЕАЛИЗИРАНИ II- полугодие 2022 година по вид на надзор				По вид на изречена инспекциска мерка- неправилности								
Ред.бр	Закон	Шифра на закон	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Опомена	Забрана	Наредба	Задолжување	Друга	Прекршочен платен налог	Барање за поведување на прекрш. постапка	поведување на Кривична постапка	Вкупно неправилности
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	102	837	45	984	25	0	1	21	0	2	1	0	50
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	50	1467	4	1521	0	1	1	1	0	0	1	0	4
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	45	66	7	118	2	0	2	4	0	0	0	0	8
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	59	4541	17	4617	12	1	0	3	0	0	0	0	16
5	Закон за сточарството	ЗСТ	14	51	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	71	397	30	498	36	1	0	2	1	2	9	0	51
7	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	5	1	0	6	2	0	0	1	0	0	0	0	3
8	Закон за пасишта	ЗП	20	78	23	121	18	0	0	0	0	7	3	0	28
9	Закон за контрола на опојни droги и психотропни супстанци	ЗКОДПС	3	21	0	24	1	0	0	2	0	3	2	0	8
10	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	83	410	57	550	9	0	10	9	5	25	9	1	68
11	Закон за виното	ЗВИ	28	6941	4	6973	0	0	0	4	0	2	0	0	6
12	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	47	581	6	634	1	0	3	4	0	4	0	0	12
13	Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБЃБПСП	61	1158	18	1237	2	2	2	10	0	6	1	0	23
14	Закон за фитофармација	ЗФФ	229	170	15	414	1	1	1	6	0	3	0	0	12
15	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	215	4901	125	5241	1	25	5	97	0	0	0	0	128
16	Закон за ДИЗ	ЗДИЗ	0	395	2	397	1	0	0	1	0	0	0	0	2
17	Закон за инспекциски надзор	ЗИН	0	1	3	4	1	0	0	0	0	4	0	0	5

Вкупно	1032	22016	356	23404	112	31	25	165	6	58	26	1	424

Реализирани инспекциски надзори по закони и изречени инспекциски мерки (неправилности) I и II полугодие 2022 година (збирна)

РЕАЛИЗАЦИЈА ПО ЗАКОНИ ЈУЛИ - ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА			РЕАЛИЗИРАНИ II-полугодие 2022 година по вид на надзор				По вид на изречена инспекциска мерка-неправилности								
Ред.бр	Закон	Шифра на закон	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Опомена	Забрана	Наредба	Задолжување	Друга	Прекршочен	Прекрш.	Кривична	Вкупно неправилности
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	102	837	45	984	25	0	1	21	0	2	1	0	50
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	50	1467	4	1521	0	1	1	1	0	0	1	0	4
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	45	66	7	118	2	0	2	4	0	0	0	0	8
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	59	4541	17	4617	12	1	0	3	0	0	0	0	16
5	Закон за сточарството	ЗСТ	14	51	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	71	397	30	498	36	1	0	2	1	2	9	0	51
7	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	5	1	0	6	2	0	0	1	0	0	0	0	3
8	Закон за пасишта	ЗП	20	78	23	121	18	0	0	0	0	7	3	0	28
9	Закон за контрола на опојни droги и психотропни супстанци	ЗКОДПС	3	21	0	24	1	0	0	2	0	3	2	0	8
10	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	83	410	57	550	9	0	10	9	5	25	9	1	68
11	Закон за виното	ЗВИ	28	6941	4	6973	0	0	0	4	0	2	0	0	6
12	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	47	581	6	634	1	0	3	4	0	4	0	0	12
13	Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБЃБПСП	61	1158	18	1237	2	2	2	10	0	6	1	0	23
14	Закон за фитофармација	ЗФФ	229	170	15	414	1	1	1	6	0	3	0	0	12
15	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	215	4901	125	5241	1	25	5	97	0	0	0	0	128
16	Закон за ДИЗ	ЗДИЗ	0	395	2	397	1	0	0	1	0	0	0	0	2
17	Закон за инспекциски надзор	ЗИН	0	1	3	4	1	0	0	0	0	4	0	0	5
Вкупно			1032	22016	356	23404	112	31	25	165	6	58	26	1	424

Ред.бр	РЕАЛИЗИРАНИ I-полугодие 2022 година по вид на надзор				По вид на изречена инспекциска мерка-неправилности								
	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Опомена	Забрана	Наредба	Задолжување	Друга	Прекршочен	Прекрш.	Кривична	Вкупно неправилности
1	109	584	21	714	8	0	6	7	1	2	0	0	24
2	46	1560	0	1606	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	32	81	0	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	76	4989	9	5074	5	0	0	4	0	0	0	0	9
5	12	59	0	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	63	294	33	390	24	5	0	5	1	7	17	0	59
7	5	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	20	37	11	68	13	0	0	2	0	0	0	0	15
9	3	13	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	92	413	31	536	9	0	15	8	8	67	1	2	110
11	23	6489	8	6520	0	0	0	8	1	4	0	0	13
12	71	593	11	675	2	7	0	5	0	0	0	0	14
13	54	1322	10	1386	3	1	3	3	0	0	0	0	10
14	236	5006	128	5370	2	22	0	111	0	0	0	0	135
15	221	287	13	521	3	0	4	14	0	0	0	0	21
16	0	390	9	399	0	0	4	1	0	0	5	0	10
17	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	1063	22119	284	23466	69	5	32	168	11	80	23	2	420

Ред.бр	РЕАЛИЗИРАНИ 2022 година по вид на надзор				По вид на изречена инспекциска мерка-неправилности								
	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Опомена	Забрана	Наредба	Задолжување	Друга	Прекршочен	Прекрш.	Кривична	Вкупно неправилности
1	211	1421	66	1698	33	0	7	28	1	4	1	0	74
2	96	3027	4	3127	0	1	1	1	0	0	1	0	4
3	77	147	7	231	2	0	2	4	0	0	0	0	8
4	135	9530	26	9691	17	1	0	7	0	0	0	0	25
5	26	110	0	136	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	134	691	63	888	60	6	0	7	2	9	26	0	110
7	10	2	0	12	2	0	0	1	0	0	0	0	3
8	40	115	34	189	31	0	0	2	0	7	3	0	43
9	6	34	0	40	1	0	0	2	0	3	2	0	8
10	175	823	88	1086	18	0	25	17	13	92	10	3	178
11	51	13430	12	13493	0	0	0	12	1	6	0	0	19
12	118	1174	17	1309	3	7	3	9	0	4	0	0	26
13	115	2480	28	2623	5	3	5	13	0	6	1	0	33
14	465	5176	143	5784	3	23	1	117	0	3	0	0	147
15	436	5188	138	5762	4	25	9	111	0	0	0	0	149
16	0	785	11	796	1	0	4	2	0	0	5	0	12
17	0	2	3	5	1	0	0	0	0	4	0	0	5
Вкупно	2095	44135	640	46870	181	36	57	333	17	138	49	3	844

Табеларен приказ на вкупниот број на откриени неправилности и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието по региони и општини за државен земјоделски инспектор и државен фитосанитарен инспектор е прикажан подолу во Табела 3 Преглед на вкупниот број на откриени неправилности и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието, по региони и општини (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор).

Табела 3 Преглед на вкупниот број на откриени неправилности и реализирани инспекциски надзори според вид во полугодието, по региони и општини (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
	Вардарски регион	126	6067	34	6227	45
1	Велес	19	216	5	240	8
2	Градско	7	660	0	667	0
3	Демир Капија	6	71	3	80	3
4	Кавадарци	33	3750	1	3784	1
5	Лозово	3	32	8	43	6
6	Неготино	22	470	3	495	8
7	Росоман	11	490	0	501	0
8	Свети Николе	22	356	13	391	19
9	Чашка	3	22	1	26	0
	Источен регион	146	2528	73	2747	89
10	Берово	20	145	0	165	0
11	Виница	9	154	7	170	13
12	Делчево	18	451	13	482	15
13	Зрновци	4	17	1	22	1
14	Карбинци	6	79	2	87	3
15	Кочани	25	193	14	232	16
16	Македонска Каменица	3	15	1	19	1
17	Пехчево	2	29	1	32	1
18	Пробиштип	9	165	0	174	3
19	Чешиново	13	86	14	113	17
20	Штип	37	1194	20	1251	19
	Југозападен регион	84	962	20	1066	27
21	Вевчани	0	5	0	5	0
22	Дебар	7	83	0	90	0
23	Дебарца	6	15	0	21	0
24	Кичево	8	105	0	113	0
25	Македонски Брод	10	20	3	33	2
26	Охрид	23	271	4	298	10
27	Пласница	0	0	0	0	0

28	Струга	27	432	13	472	15
29	Центар Жупа	3	31	0	34	0
	Југоисточен регион	146	3178	61	3385	67
30	Богданци	4	152	2	158	2
31	Босилово	16	608	3	627	3
32	Валандово	17	156	10	183	12
33	Василево	12	194	4	210	5
34	Гевгелија	14	932	21	967	23
35	Дојран	5	19	2	26	4
36	Конче	1	34	3	38	3
37	Ново Село	3	187	2	192	2
38	Радовиш	14	80	2	96	2
39	Струмица	60	816	12	888	11
	Пелагониски регион	118	1964	28	2110	31
40	Битола	31	732	12	775	16
41	Демир Хисар	13	33	0	46	0
42	Долнени	1	67	1	69	1
43	Кривогаштани	9	88	1	98	1
44	Крушево	4	186	0	190	0
45	Могила	1	40	2	43	1
46	Новаци	0	5	1	6	0
47	Прилеп	29	536	4	569	4
48	Ресен	30	277	7	314	8
	Полошки регион	49	777	15	841	17
49	Боговиње	2	50	0	52	0
50	Бревеница	7	104	1	112	1
51	Врапчиште	5	25	1	31	1
52	Гостивар	12	59	0	71	0
53	Желино	2	76	2	80	2
54	Јегуновце	1	84	0	85	0
55	Маврово и Ростуша	6	10	1	17	1
56	Теарце	2	18	1	21	1
57	Тетово	12	351	9	372	11
	Североисточен регион	119	2353	68	2540	79
58	Кратово	17	117	0	134	0
59	Крива Паланка	24	718	14	756	18
60	Куманово	59	1383	52	1494	59
61	Липково	3	27	0	30	0
62	Ранковце	13	93	2	108	2
63	Старо Нагоричане	3	15	0	18	0
	Скопски регион	244	4187	57	4488	69
64	Аеродром	20	149	2	171	3
65	Арачиново	11	17	1	29	1
66	Бутел	9	366	0	375	2
67	Гази Баба	55	1929	16	2000	19

68	Ѓорче Петров	9	86	3	98	3
69	Зелениково	6	3	0	9	0
70	Илинден	14	296	0	310	1
71	Карпош	24	158	0	182	0
72	Кисела Вода	22	271	5	298	4
73	Петровец	16	184	0	200	0
74	Сарај	2	160	2	164	2
75	Сопиште	6	21	0	27	0
76	Студеничани	14	91	3	108	3
77	Центар	28	244	5	277	7
78	Чаир	4	39	2	45	4
79	Чучер-Сандево	4	167	17	188	17
80	Шуто Оризари	0	6	1	7	3
ВКУПНО		1032	22016	356	23404	424

Дополнителна Табела 3-1 Преглед на бројот на планирани и реализирани инспекциски надзори според неправилности и вид на надзор, по региони и општини, во полугодието

Ред.Бр.	Регион/Општина	Планирани инспекциски надзори			Вкупно надзори	со очекувани неправилн.	Спроведени (реализирани) инспекциски надзори			Вкупно надзори	со утврдени неправилн.	Стапка на остварување (%)			Вкупно надзори	со утврдени неправилн.
		Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор			Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор			Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор		
Вардарски регион		137	5783	34	5954	39	126	6067	34	6227	45	91.97	104.91	100.00	104.59	115.38
1	Велес	28	148	8	184	8	19	216	5	240	8	67.86	145.95	62.50	130.43	100.00
2	Градско	2	765	1	768	3	7	660	0	667	0	350.00	86.27	0.00	86.85	0.00
3	Демир Капија	5	84	0	89	0	6	71	3	80	3	120.00	84.52	#DIV/0!	89.89	#DIV/0!
4	Кавадарци	37	3403	11	3451	11	33	3750	1	3784	1	89.19	110.20	9.09	109.65	9.09
5	Лозово	7	260	0	267	1	3	32	8	43	6	42.86	12.31	#DIV/0!	16.10	600.00
6	Неготино	31	442	6	479	6	22	470	3	495	8	70.97	106.33	50.00	103.34	133.33
7	Росоман	9	450	3	462	2	11	490	0	501	0	122.22	108.89	0.00	108.44	0.00
8	Свети Николе	18	202	5	225	8	22	356	13	391	19	122.22	176.24	260.00	173.78	237.50
9	Чашка	0	29	0	29	0	3	22	1	26	0	#DIV/0!	75.86	#DIV/0!	89.66	#DIV/0!
Источен регион		149	2194	28	2371	35	146	2528	73	2747	89	97.99	115.22	260.71	115.86	254.29
10	Берово	20	139	1	160	1	20	145	0	165	0	100.00	104.32	0.00	103.13	0.00
11	Виница	9	111	2	122	5	9	154	7	170	13	100.00	138.74	350.00	139.34	260.00
12	Делчево	17	507	12	536	14	18	451	13	482	15	105.88	88.95	108.33	89.93	107.14
13	Зрновци	4	3	0	7	3	4	17	1	22	1	100.00	566.67	#DIV/0!	314.29	33.33

14	Карбинци	5	56	0	61	0	6	79	2	87	3	120.00	141.07	#DIV/0!	142.62	#DIV/0!
15	Кочани	27	317	4	348	1	25	193	14	232	16	92.59	60.88	350.00	66.67	1600.00
16	Македонска Каменица	3	7	0	10	0	3	15	1	19	1	100.00	214.29	#DIV/0!	190.00	#DIV/0!
17	Пехчево	3	23	0	26	0	2	29	1	32	1	66.67	126.09	#DIV/0!	123.08	#DIV/0!
18	Пробиштип	8	107	1	116	2	9	165	0	174	3	112.50	154.21	0.00	150.00	150.00
19	Чешиново	11	107	1	119	4	13	86	14	113	17	118.18	80.37	1400.00	94.96	425.00
20	Штип	42	817	7	866	5	37	1194	20	1251	19	88.10	146.14	285.71	144.46	380.00
Југозападен регион		83	838	17	938	29	84	962	20	1066	27	101.20	114.80	117.65	113.65	93.10
21	Вевчани	0	2	0	2	0	0	5	0	5	0	#DIV/0!	250.00	#DIV/0!	250.00	#DIV/0!
22	Дебар	8	133	3	144	4	7	83	0	90	0	87.50	62.41	0.00	62.50	0.00
23	Дебарца	5	17	0	22	0	6	15	0	21	0	120.00	88.24	#DIV/0!	95.45	#DIV/0!
24	Кичево	8	32	1	41	5	8	105	0	113	0	100.00	328.13	0.00	275.61	0.00
25	Македонски Брод	10	16	0	26	1	10	20	3	33	2	100.00	125.00	#DIV/0!	126.92	200.00
26	Охрид	24	299	8	331	12	23	271	4	298	10	95.83	90.64	50.00	90.03	83.33
27	Пласница	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
28	Струга	26	310	5	341	6	27	432	13	472	15	103.85	139.35	260.00	138.42	250.00
29	Центар Жупа	2	29	0	31	1	3	31	0	34	0	150.00	106.90	#DIV/0!	109.68	0.00
Југоисточен регион		149	2751	35	2935	37	146	3178	61	3385	67	97.99	115.52	174.29	115.33	181.08
30	Богданци	8	303	0	311	0	4	152	2	158	2	50.00	50.17	#DIV/0!	50.80	#DIV/0!
31	Босилово	12	308	0	320	0	16	608	3	627	3	133.33	197.40	#DIV/0!	195.94	#DIV/0!
32	Валандово	18	260	6	284	4	17	156	10	183	12	94.44	60.00	166.67	64.44	300.00
33	Василево	14	136	6	156	6	12	194	4	210	5	85.71	142.65	66.67	134.62	83.33
34	Гевгелија	12	544	10	566	13	14	932	21	967	23	116.67	171.32	210.00	170.85	176.92
35	Дојран	5	12	0	17	0	5	19	2	26	4	100.00	158.33	#DIV/0!	152.94	#DIV/0!
36	Конче	0	8	0	8	0	1	34	3	38	3	#DIV/0!	425.00	#DIV/0!	475.00	#DIV/0!

37	Ново Село	3	175	1	179	1	3	187	2	192	2	100.00	106.86	200.00	107.26	200.00
38	Радовиш	16	60	1	77	1	14	80	2	96	2	87.50	133.33	200.00	124.68	200.00
39	Струмица	61	945	11	1017	12	60	816	12	888	11	98.36	86.35	109.09	87.32	91.67
Пелагониски регион		121	1665	11	1797	22	118	1964	28	2110	31	97.52	117.96	254.55	117.42	140.91
40	Битола	31	461	7	499	10	31	732	12	775	16	100.00	158.79	171.43	155.31	160.00
41	Демир Хисар	12	51	0	63	2	13	33	0	46	0	108.33	64.71	#DIV/0!	73.02	0.00
42	Долнени	0	19	0	19	0	1	67	1	69	1	#DIV/0!	352.63	#DIV/0!	363.16	#DIV/0!
43	Кривогаштани	8	68	1	77	1	9	88	1	98	1	112.50	129.41	100.00	127.27	100.00
44	Крушево	4	105	1	110	2	4	186	0	190	0	100.00	177.14	0.00	172.73	0.00
45	Могила	3	35	0	38	0	1	40	2	43	1	33.33	114.29	#DIV/0!	113.16	#DIV/0!
46	Новаци	1	2	1	4	2	0	5	1	6	0	0.00	250.00	100.00	150.00	0.00
47	Прилеп	32	403	0	435	0	29	536	4	569	4	90.63	133.00	#DIV/0!	130.80	#DIV/0!
48	Ресен	30	521	1	552	5	30	277	7	314	8	100.00	53.17	700.00	56.88	160.00
Полошки регион		50	905	17	972	21	49	777	15	841	17	98.00	85.86	88.24	86.52	80.95
49	Боговиње	3	28	0	31	1	2	50	0	52	0	66.67	178.57	#DIV/0!	167.74	0.00
50	Брвеница	4	80	1	85	1	7	104	1	112	1	175.00	130.00	100.00	131.76	100.00
51	Врапчиште	4	37	1	42	0	5	25	1	31	1	125.00	67.57	100.00	73.81	#DIV/0!
52	Гостивар	12	95	6	113	7	12	59	0	71	0	100.00	62.11	0.00	62.83	0.00
53	Желино	2	63	0	65	0	2	76	2	80	2	100.00	120.63	#DIV/0!	123.08	#DIV/0!
54	Јегуновце	1	299	0	300	2	1	84	0	85	0	100.00	28.09	#DIV/0!	28.33	0.00
55	Маврово и Ростуша	7	4	1	12	2	6	10	1	17	1	85.71	250.00	100.00	141.67	50.00
56	Теарце	2	19	0	21	0	2	18	1	21	1	100.00	94.74	#DIV/0!	100.00	#DIV/0!
57	Тетово	15	280	8	303	8	12	351	9	372	11	80.00	125.36	112.50	122.77	137.50
Североисточен регион		118	1980	31	2129	32	119	2353	68	2540	79	100.85	118.84	219.35	119.30	246.88
58	Кратово	17	124	0	141	0	17	117	0	134	0	100.00	94.35	#DIV/0!	95.04	#DIV/0!
59	Крива Паланка	24	806	8	838	8	24	718	14	756	18	100.00	89.08	175.00	90.21	225.00

60	Куманово	59	936	21	1016	22	59	1383	52	1494	59	100.00	147.76	247.62	147.05	268.18
61	Липково	4	14	0	18	0	3	27	0	30	0	75.00	192.86	#DIV/0!	166.67	#DIV/0!
62	Ранковце	13	82	1	96	1	13	93	2	108	2	100.00	113.41	200.00	112.50	200.00
63	Старо Нагоричане	1	18	1	20	1	3	15	0	18	0	300.00	83.33	0.00	90.00	0.00
Скопски регион		250	3078	40	3368	53	244	4187	57	4488	69	97.60	136.03	142.50	133.25	130.19
64	Аеродром	21	77	0	98	0	20	149	2	171	3	95.24	193.51	#DIV/0!	174.49	#DIV/0!
65	Арачиново	11	31	1	43	1	11	17	1	29	1	100.00	54.84	100.00	67.44	100.00
66	Бутел	10	154	4	168	3	9	366	0	375	2	90.00	237.66	0.00	223.21	66.67
67	Гази Баба	49	1469	11	1529	12	55	1929	16	2000	19	112.24	131.31	145.45	130.80	158.33
68	Ѓорче Петров	9	83	2	94	4	9	86	3	98	3	100.00	103.61	150.00	104.26	75.00
69	Зелениково	5	23	0	28	2	6	3	0	9	0	120.00	13.04	#DIV/0!	32.14	0.00
70	Илинден	17	300	1	318	2	14	296	0	310	1	82.35	98.67	0.00	97.48	50.00
71	Карпош	24	88	1	113	1	24	158	0	182	0	100.00	179.55	0.00	161.06	0.00
72	Кисела Вода	25	331	9	365	15	22	271	5	298	4	88.00	81.87	55.56	81.64	26.67
73	Петровец	15	183	4	202	6	16	184	0	200	0	106.67	100.55	0.00	99.01	0.00
74	Сарај	3	67	0	70	0	2	160	2	164	2	66.67	238.81	#DIV/0!	234.29	#DIV/0!
75	Сопиште	6	29	0	35	0	6	21	0	27	0	100.00	72.41	#DIV/0!	77.14	#DIV/0!
76	Студеничани	11	44	0	55	0	14	91	3	108	3	127.27	206.82	#DIV/0!	196.36	#DIV/0!
77	Центар	31	89	2	122	2	28	244	5	277	7	90.32	274.16	250.00	227.05	350.00
78	Чаир	9	4	0	13	0	4	39	2	45	4	44.44	975.00	#DIV/0!	346.15	#DIV/0!
79	Чучер-Сандево	4	106	5	115	5	4	167	17	188	17	100.00	157.55	340.00	163.48	340.00
80	Шуто Оризари	0	0	0	0	0	0	6	1	7	3	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
ВКУПНО		1057	19194	213	20464	268	1032	22016	356	23404	424	97.63	114.70	167.14	114.37	158.21

Реализираните инспекциски надзори (**23404**) се извршени од вкупно 119 инспектори, кои постојано или периодично вршеа инспекциски надзори во полугодието, и при тоа како просечен број на записници по инспектор во полугодието е добиена вредност од 201,76 записници, или по инспектор во месец просечен број на записници изнесува 33,63, додека на ден за просечен број на записници е добиена вредност од 1.63 по инспектор (ако се земе бројот на работни денови од 124)

Просечен број на записници по инспектор								
Планирани од 01.07.2022 до 31.12.2022 година			Иврши од 01.07.2022 до 31.12.2022 година			Просечен број на записници по инспектор	Просечен број на записници по месец на инспектор	Просечен број на записници на ден/по инспектор
Редовни	Контролни	Вонредни	Редовни	Контролни	Вонредни			
1057	19194	213	1032	356	22016	201.76	33.63	1.63
Вкупно		**20464**			23404			124 раб дена

<u>- Извештај за извршени фитосанитарни прегледи на граничен премини и место на натовар</u>

Од страна на Државните фитосанитарни инспектори на 11-единаесет гранични премини и 9-деветте места на утовар извршени се вкупно 34.377 инспекциски контроли на пратки, од кои 9.492 пратки при увоз, на 12.478 пратки при извоз, на 1.775 пратки при провоз (транзит) и на 1.436 пратки при реекспорт. Во II-то полугодие на 2022 година извршени се фитосанитарни прегледи на 25.181 пратки од земјоделски и шумски производи, дрвен материјал, семе и саден материјал при увоз, извоз, провоз (транзит) и реекспорт (табеларен приказ со прегледи за периодот од 01.07–31.12.2022 година).

Извештај за направени прегледи по гранични премини и места на утовар		
вкупно прегледи на производи	25.181	
производи при увоз	9.492	
производи при извоз	12.478	
производи при провоз (транзит)	1.775	
производи при реекспорт	1.436	
видови на производи кои се изразени во единечна мера (t), (m³) или (број)		
производи – во тежина	330.973,219	
дрвен материјал - во количина	10.440,55	
саден материјал - во броја	6.018.986	
видови на ѓубрива при **увоз**	производи	во **(t) / (l)**
НПК	369	9.344,630
КАН	78	1.997
Суперфосфат	4	96,165
Уреа	139	3.361,016
Амониум нитрат	235	5.854,287
МАП 12-52-0	7	118,580
Калиев хлорид	4	52,652
Фолијарни ѓубрива	16	249,460
Течни минерални ѓубрива	30	111,424
Органско ѓубриво	54	842,789
фитофармацевтски производи при **увоз**	производи	во **(t) / (l)**
Инсектициди	21	40,983
Фунгициди	30	124,408
Хербициди	13	148,997

Дополнителна Табела 6 Извештај за увезени пратки на земјоделски производи за II– полугодие 2022 година преку EXIM системот

Закон за квалитетот на земјоделски производи	**Опис**	**овошје**	**зеленчук**	**храна за животни**	**премикси**	**жита и ориз**
	ЕМ	*кг*	*кг*	*кг*	*кг*	*кг*
	Количина	26.230.270,00	11.417.643,00	39.416.559,00	7.097.277,00	54.190.847,00
	број на пратки	1198	1220	1247	358	635
	Опис	**сончоглед**	**преработки**	**кафе**	**кикирики**	
	ЕМ	*кг*	*кг*	*кг*	*кг*	
	Количина	218.373,00	3.919.304,00	2.168.951,00	1.535.510,00	
	број на пратки	8	345	110	60	
Закон за семенски и саден материјал на земјоделски растенија	**Опис**	**семенски материјал**	**саден материјал**	**мицелиум**		
	ЕМ	*кг*	*броја*	*кг*		
	Количина	2.474.343,00	3.360.155	64.850,00		
	број на пратки	184	90	3		
Закон за виното	**Опис**	**вино**	**производи од винско грозје и алкохол**	**додатоци за вино**		
	ЕМ	*л*	*л*	*кг*		
	Количина	265.833,00	1.741.355,00	2.292,00		
	број на пратки	115	343	4		
Закон за тутун и тутунски производи	**Опис**	**тутун**	**тутунски производи**			
	ЕМ	*кг*	*броја*			
	Количина	412.391,00	1.377.422,00			
	број на пратки	38,00	187			
Закон за државен инспекторат за земјоделство	**Опис**	**цвеќе и декоративни производи**				
	ЕМ	*броја*				
	Количина	1.787.792				
	број на пратки	178				
Закон за сточарство	**Опис**	**репродуктивни животни и приплоден материјал**				
	ЕМ	*броја*				
	Количина	594.835				
	број на пратки	68				
Закон за квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	**Опис**	**ѓубрива**				
	ЕМ	*кг*				
	Количина	22.346.786,00				
	број на пратки	824				

V. Обука на инспекторите и административните службеници

Вложувањето во човечките ресурси е најважната инвестиција за одржлив развој на компетентна администрација. Тоа претпоставува развој на соодветни знаења и вештини кај службениците, следење на современите текови во методите на работењето и примена на новините од информатичко - комуникациските технологии.

Со цел подобрувањето на изведбата на администрацијата и стручното усовршување на службениците, Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство до МИОА достави Годишна програма за обука на административните службеници. Планираните предлог обуки по сектори ги предложи раководителот на сектор, по претходна консултација со раководните структури во инспекторатот.

Инспекторите во Државниот инспекторат за земјоделство, имаат право и должност стручно да се оспособуваат за извршување на своите работи и работни задачи во согласност со донесениот, Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2022 година со архивски број 02-789/1 од 17.09.2021 година.

Обуките беа изведувани од страна на именувани обучувачи организирани од разни проекти (раководни лица од инспекциската служба, професори од Факултет за земјоделски науки и храна и други лица), соодветно на обуките кои се реализирани.

Генерички обуки на инспекторите, врз основа на донесената Годишна програма за генерички обуки на инспекторите за 2022 година со арх.бр. 02-562/2 од 17.06.2021 година, беа следени преку ЛМС платформа за електронско учење, која се реализираше преку методот на самоучење на кој платформа се прикачени материјали. Од страна на вкупно инспекторите (113) беа успешно завршени вкупно 321 обуки или 93,85% реализација, ако се земе минимумот од 3-три генерички обуки по инспектор (342).

Од планираните специјализирани обуки (по минимум 2 обуки по сектор), за вкупно 228 инспектори претставени во 8 модули, се реализирани кај сите планирани инспектори и 10 административни службеници, со тоа е 100 % реализацијата на специјализираните обуки.

Кај сите 576 учесници (инспектори и административни службеници) на вкупно 19 обуки, дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и се постигнаа стратешките основи (Прикажани во Дополнителен табеларен преглед бр. 7).

Дополнителна Табела 7 Преглед на реализирани обуки на инспектори и административните службеници во Државниот инспекторат за земјоделство во периодот јули – декември 2022 година

Реден број	Модул/Тема/Назив на обуката	Планирани обуки 2022 година	Вид на обука[2]		Целна група/ Број на учесници[3]			Место на одржување	Дата на одржување	Време-траење	Начин на реализација			Организатор[7]		
			Генеричка	Специјализ.	Инспектори	Адм.службен.	Вкупно реализирани обуки			(во часови)	on-line учење во „живо"	Училница	on-line самостојно учење	ИС	ИНС	ДР
1	Тема 1.1 Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите (Закон за инспекциски надзор)	64	☑		62	0	62						☑	☑		
2	Тема 1.2 Инспекциски надзор (Закон за инспекциски надзор и Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор)	114	☑		109	0	109						☑	☑		
3	Тема 1.3 Одговорност и санкции, постапки (Закон за прекршоци)	114	☑		106	0	106						☑	☑		
4	Тема 1.13 Спречување на корупција	50	☑		44	0	44						☑	☑		
5	Модул 1.1 Закон за квалитетот на земјоделските производи	23		☑	26	0	26	ДИЗ- Скопје	09.12.2022	4		☑			☑	Други извори, ДИЗ - Љупчо Трошански главен инспектор
6	Модул 1.2 Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи	23		☑	26	0	26	ДИЗ- Скопје	09.12.2022	4		☑			☑	Други извори, ДИЗ - Љупчо Трошански главен инспектор
7	Модул 1.3 Закон за земјоделско земјиште	20		☑	19	0	19	Скопје	15.12.2022	6	☑				☑	Други извори, ДИЗ (обучувач ХристинаТашевска)
8	Модул 1.4 Закон за рибарство и аквакултура	20		☑	19	0	19	Скопје	16.12.2022	6	☑				☑	Други извори, ДИЗ (обучувач Соња Л. Кутлешовска)
9	Модул 1.5 Закон за виното	21		☑	21	0	21	Скопје	17.11.2022	6			zoom платфо		☑	Други извори,ДИЗ (обучувач м-р Јован Карчовски)
10	Модул 1.6 Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	21		☑	21	0	21	Скопје	19.10.2022	6			zoom платфо рма		☑	Други извори,ДИЗ (обучувач м-р Јован Карчовски)

Реден број	Модул/Тема/Назив на обуката	Планирани обуки 2022 година	Вид на обука[2]		Целна група/ Број на учесници[3]			Место на одржување	Дата на одржување	Време-траење	Начин на реализација			Организатор[7]		
			Генеричка	Специјализ.	Инспектори	Адм.служб.	Вкупно реализирани обуки			(во часови)	on-line учење во „живо“	Училница	on-line самостојно учење	ИС	ИНС	ДР
11	Модул 1.7 Закон за здравје на растенијата „Начин на спроведување на инспекциски контроли на дрвен материјал за пакување и оператори кои спроведуваат топлотен третман на дрвен материјал за пакување“	50		☑	24	3	27	Скопје	3.11.2022	8						ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата“,
12	Модул 1.7 Закон за здравје на растенијата „Начин на спроведување на инспекциски контроли на дрвен материјал за пакување и оператори кои спроведуваат топлотен третман на дрвен материјал за пакување“			☑	24	2	26	Скопје	4.11.2022	8						ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата“,
13	Модул 1.8 Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите и прекршочни одредби - Закон за фитофармација	50		☑	48	5	53	Скопје	29.12.2022	8	☑				☑	ДИЗ
14	Закон за рибарство и аквакултура			☑	2	1	3	МЗШВ, Скопје	23.11.2022	4						Други извори, Twinning light project
15	Закон за рибарство и аквакултура			☑	5	1	6	МЗШВ, Скопје	14.12.2022	4						Други извори, Twinning light project
16	Работилница за обучувачи на интерактивни обуки			☑	1	1	2	Скопје	21.12.2022	4		☑		☑		Инспекциски совет
17	Стручно усовршување и оспособување во областа на кнцелариско и архивско работење			☑	1	1	2	Државен архив	05.12.2022	4		☑				Државен архив
18	Инспекција и калибрација на опрема за апликација на производи за заштита на растенија согласно одредбите на Директиваа 2019/128/ЕК - Сесија 5			☑	2	0	2	Вагенинген, Холандија	18-20.10.2022	24		☑				BTSF обука
19	Истражување на здравје на растенијата - Сесија 12			☑	0	2	2	8-11.11.2022	8-11.11.2023	24		☑				BTSF обука

Евалуација на обуки - Табела 7: Се оценуваат, како **многу корисни и успешни** за намената за која се организирани. Се постигнаа стратешки основи на политиките за управување, координација и развој на човечките ресурси со практични и релевантни показатели за расположливите професионални потенцијали, способности и можности во Државниот инспекторат за земјоделство, на соодветен начин дојде до јакнење и развивање преку обука и стручно усовршување на своите вработени, зајакнување на владеењето на правото.

Во соработка со Инспекцискиот совет, во периодот септември и октомври 2022 година, номинираните обучувачи од Државниот инспекторат за земјоделство: д-р Мери Петреска и Силвана Трбогазова, одржаа обуки за Модул 1- Закон за инспекциски надзор(13.09.2022 година) и Модул 3 - Законот за прекршоците (на 06.10.2022 година) со физичко присуство во училница во просториите на Инспекциски совет за кандидатите за инспектори од прва интерактивна обука за 2022 година (Заклучок од 269 и 271-та седница на Инспекциски совет одржани на 18.08.2022 и 06.09.2022 година).

Инспекцискиот совет на Република Северна Македонија, во согласност со Стратегијата за стручно усовршување и обуки на инспекторите во инспекциските служби 2020-2024 година, спроведе обука за обучувачи, во првата половина на декември 2022 година, врз основа на предходно објавен јавен повик (ноември 2022 година) и изврши селекција на пријавените инспектори, водејќи се одредени критериуми и избра вкупно 15 инспектори од кои еден инспектор е од Државниот инспекторат за земјоделство (Жаклина Митовска Ангеловска).

На ден 18.10.2022 година во НУ Музеј на македонската борба – објект Порта Македонија беше реализирана специјализирана обука за инспекторите од Државниот архив и неговите подрачни одделенија. Темата која беше опфатена на обуката се однесуваше на усогласувањето на Законот за архивски материјал со одредбите од Законот за прекршоци и Законот за инспекциски надзор. Обуката беше реализирана од страна на обучувач д-р Мери Петреска, Виш инспектор и експерт во областа и примената на Законот за прекршоци на покана на Државниот архив, а во соработка со директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, м-р Јане Станкоски.

VI. Буџет и финансирање

Државниот инспекторат не располага со дополнителни средства. Врз основа на Предлог Буџетот на Република Северна Македонија за 2022 година (Службен Весник на Р.С.М бр. 287/2021), ДИЗ располага со буџет во вкупен износ од 150.096.000,00 денари, од кои за: плати и надоместоци 100,896,000.00 ден.; резерви и недефинирани расходи 000,000,000.00 ден.; стоки и услуги 39,850,000.00 ден., субвенции и трансфери 1,000,000.00 ден. и капитални расходи 8,350,000.00 денари.

Во извештајниот период е даден преглед на реализација во дополнителна Табела 8 Преглед на буџетот на ДИЗ за јули-декември 2022 годинаи и преглед за период јануари до декември 2022 година во дополнителна Табела 8-1 Преглед на буџетот на ДИЗ за јануари-декември 2022 година.

Дополнителна Табела 8 Преглед на буџетот на ДИЗ за јули–декември 2022 година

Ставка	Опис	Реализација второ полугодие
40	Плати и надоместоци	49,630,773.00 ден.
41	Резерви и недефинирани расходи	000,000,000.00 ден.
42	Стоки и услуги	14,287,384.00 ден.
46	Субвенции и трансфери	2,172,358.00 ден.
48	Капитални расходи	2,116,318.00 ден.
	Вкупно	68,206,833.00 ден.

Дополнителна Табела 8 –1 Преглед на буџетот на ДИЗ за јануари–декември 2022 година

Ставка	Опис	Одобрен буџет (денари)	Приходи[1]				Реализација[2]					
			од основен буџет	од сопствени извори	од донации	вкупно	прво полугодие	%	второ полугодие	%	вкупно	%
40	Плати и надоместоци	100,896,000.00 ден.	100,896,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	100,896,000.00 ден.	48,111,356.00 ден.	47.68	49,630,773.00 ден.	49.19	97742129	0,0%
41	Резерви и недефинирани расходи	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	0	000,000,000.00 ден.	#VALUE!	000,000,000.00 ден.	#VALUE!	#VALUE!	#DIV/0!
42	Стоки и услуги	39,850,000.00 ден.	39,850,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	39,850,000.00 ден.	12,529,021.00 ден.	31.44	14,287,384.00 ден.	35.85	26816405	#DIV/0!
46	Субвенции и трансфери	1,000,000.00 ден.	1,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	1,000,000.00 ден.	574,524.00 ден.	57.45	2,172,358.00 ден.	217.24	2746882	#DIV/0!
48	Капитални расходи	8,350,000.00 ден.	8,350,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	000,000,000.00 ден.	8,350,000.00 ден.	2,305,167.00 ден.	27.61	2,116,318.00 ден.	25.35	4421485	#DIV/0!
	Вкупно	150,096,000.00 ден.	150,096,000.00 ден.	0.00 ден.	0.00 ден.	150,096,000.00 ден.	63,520,068.00 ден.	#VALUE!	68,206,833.00 ден.	45.44 ден.	#VALUE!	#DIV/0!

VII. Меѓународна соработка

Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции.

Државниот инспекторат за земјоделство со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот:

- Планира и координира реализација и мониторинг на НПАА во делот на инспекторатот и учествува во работни групи во НПАА на следните 3 поглавја

1. Поглавје 11 - Земјоделство и рурален развој
2. Поглавје 12 - Безбедност на храна ветеринарство и фитосанитарна политика
3. Поглавје 13 - Рибарство

- Утврдува надлежности за ЕУ мерки во делот на Инспекторатот,
- Утврдува потреби на превод и ревизија на ЕУ акти и непосредно учествува при изготвување на извештај за прогрес на реализацијата на НПАА во делот на инспекторатот,
- Соработува со останати надворешни институции, ги следи и обработува прашањата што се поврзани со ЕУ интеграцијата,

- Дава мислења по нормативните акти со кои се регулираат прашањата сврзани со ЕУ правни акти,
- Учествува во работни групи за изработка на закони во процесот на апроксимација на ЕУ правни акти и дава стручен придонес во областа.

Фитосанитарната управа, орган во состав на МЗШВ, ја претставува Република Северна Македонија во меѓународните тела, органи и организации од областа на здравјето на растенијата и извршување на други задачи поврзани со здравјето на растенијата утврдени со закон, додека Секторот за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика ги имплементира и спроведува меѓународните стандарди и фитосанитарни барања на државите.

Во таа насока и оваа година продолжува соработката помеѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација и Државниот инспекторат за земјоделство, согласно Меморандумот за соработка меѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија и Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Северна Македонија кој беше потпишан на 4-ти јуни 2015 година.

Исто така, согласно досегашната меѓусебна соработка за оперативна комуникација во однос на аналогното архивско доставување на дневна основа до Россельхознадзор, преку контакт лицето од Република Северна Македонија се доставуваат издадените фитосанитарни сертификати од страна на државните фитосанитарни инспектори на Република Северна Македонија. Во 2018 година се продолжи и со Информатичкиот систем на Argus-Fito модулот за авторизација на фитосанитарните сертификати IS Argus - Fito - Authorization module phytosanitary certificate (Federal Service for Veterinary and Phytosanitary Surveillance Russian Federation 2016 ©), преку кој што се врши потврдување на дневна основа на авторизацијата на фитосанитарните сертификати издадени од фитосанитарните инспектори во Република Северна Македонија.

Интензивната соработка помеѓу земјите членки на ЦЕФТА продолжи и во текот на оваа година и истата се реализираше преку повеќе состаноци на работната група кои редовно се одржуваа со физичко присуство или онлајн платформите со цел хармонизација на работата на надлежните служби од областа на фитосанитарната политика во насока на олеснување на трговијата со свежо овошје и зеленчук и зајакнување на меѓусебната соработка.

Во период од 31.10-25.11.2022 година 2022 година, повторно беше организиран пилот проект за заедничка царинска и фитосанитарна контрола за Имплементација на Меѓународниот Стандард за Фитосанитарни мерки бр.15, ''Регулација на дрвениот материјал во меѓународната трговија'', помеѓу земјите на CEFTA. Контролите се вршени врз основа на користење на заедничкиот профил на ризик. Во системот SEED беше имплементиран модулот за електронска размена на информации, т.е заедникиот профил на ризик за дрвениот материјал за пакување.

Со потпишувањето на Договорот за соработка во областа на ветеринарство, безбедност на храна и храна за животни и фитосанитарна област во рамките на иницијативата Отворен Балкан на 21ви декември 2021 година започна интензивна соработка помеѓу надлежните служби од областа на фитосанитарна политика од Република Северна Македонија, Република Србија и Република Албанија. Во изминатиот период се одржаа повеќе работни состаноци преку физичко присуство (на министерско, директорско и техничко ниво) или онлајн платформи се со една заедничка цел непречена трговија и намалување на давачките на

пратките кои подлежат на фитосанитарна контрола а се извезуваат и увезуваат помеѓу овие три земји.

Во рамки на интензивирање на соработката меѓу трите земји на иницијативата Отворен Балкан во септември 2022 година беше потпишан Договор за обезбеденост со храна, во чие изготвување учествуваше и Државниот инспекторат за земјоделство, како една од надлежните институции во областа на обезбеденост со храна.

VIII. Други активности на инспекциската служба

VIII.1. Начело на транспарентност и јавност

При вршење на работите Инспекторатот ги почитува начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон. На барање на заинтересираните правни и физички лица Инспекторатот е должен да ги достави сите неопходни информации кои би можеле да им бидат од корист, а кои се однесуваат на општата безбедност на крајните корисници и ризикот по животот и здравјето на луѓето и животните, освен информациите за кои со закон не е дозволен пристап.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 22.07.2022 година на веб страната на ДИЗ.Во рамките на ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата", кој се спроведува во соработка со надлежните фитосанитарни служби од Италија и Грција, во периодот од 11 до 17 јули во просториите на Државниот инспекторат за земјоделство реализирана е мисија од страна на двајца експерти од Одделението за фитосанитарна контрола, во рамките на Министерство за рурален развој и храна на Република Грција г-дин Христос Арампанзиз и Г-ѓа Јоаниду Ставрула. Целта на мисијата беше ревидирање и дополнување на постоечките Стандардните оперативни процедури за фитосанитарна инспекција и нивно хармонизирање со ЕУ законодавството.

Објавена информација - ВЕСТИ на 26.07.2022 година на веб страната на ДИЗ.Во просториите на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, директорот на Државниот инспекторат за земјоделство м-р Јане Станкоски заедно со Биљана Талеска – Компонентен лидер од земјата корисник од Државниот инспекторат за земјоделство, учествуваа на третиот Управен комитет на ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата" каде присуствуваа и претставници од надлежните служби од нашата држава, Италија и Грција.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 02.09.2022 година на веб страната на ДИЗ. Долгата винска традиција на земјите од Отворен Балкан претставена преку врвни вина на Саемот „Винарска Визија". Во рамки на првиот меѓународен саем за вино, храна и туризам „Винска Визија на Отворен Балкан", кој во следните четири дена се одржува во Белград под покровителство на Република Северна Македонија, Република Србија и Република Албанија, македонските компании за храна и вино ќе ги презентираат своите производи и традиции. Дел од делегацијата на Република Северна Македонија на Саемот во Белград предводена од премиерот на Република Северна Македонија Димитар Ковачевски е и Директорот на Државниот земјоделски инспекторат, Јане Станкоски.

Објавена информација - ВЕСТИ на 26.09.2022 година на веб страната на ДИЗ. Корисни информации за употребата, улогата и значењето на листите за проверка.Инспекциските

реформи во Северна Македонија, поддржан од Европската банка за обнова и развој, се изработи Анализата за употребата и влијанието на Листите за проверка при спроведувањето на инспекцискиот надзор кај субјектите на надзор. За потребите на Анализата, а со поддршка на стопанските комори во Северна Македонија, се спроведе анонимна анкета врз правни лица (субјекти на надзор), со цел да се испита ефектот од досегашната употреба на листите за проверка.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 04.10.2022 година на веб страната на ДИЗ.НВО Инфоцентарот заедно со партнерските организации Спектар од Крива Паланка и Центарот на заедницата на општина Струга, на 29 септември 2022 година, со почеток во 11 часот, во хотелот Холидејин (сала Скала 2) во Скопје, организираа дебата во рамки на проектот „Локални инспекциски служби во интерес на граѓаните", посветена на придобивките и предизвиците за локалните инспектори од примената на Законот за инспекциски надзор, донесен во 2019 година на која присуствуваа над 100-тина локални инспектори, раководители на општински инспекциски служби и други лица.Како панелисти учествуваат: Благоја Гешоски, Инспекциски совет на РСМ; Нури Бајрами, Државна комисија за спречување на корупцијата; Бобан Бојковски раководител на Секторот за инспекциски надзор – Куманово; Славица Переска, раководителка на Одделението за инспекциски надзор – Велес; д-р Мери Петреска, Виш инспектор во Државниот инспекторат за земјоделство и Горан Трајчевски, експерт.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 06.10.2022 година на веб страната на ДИЗ.На 27 сeптеври 2022 година во Златибор, Република Србија се одржа регионалната работилница SEED+ на која активно учество земаа и претставници на Државниот инспекторат за земјоделство. На работилиницата учествуваа и претставници од надлежните органи од фитосанитарната област на сите држави членки на CEFTA. Цел на овој состанок беше следење на активностите на SEED+ Phyto пилот проектот кој започна со имплементација на 14 јули 2022 година.

Објавена информација –НАСТАНИ на 10.11.2022 година на веб страната на ДИЗ. Во рамките на ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата", кој се спроведува во соработка со надлежните фитосанитарни служби од Италија и Грција, на 3-ти и 4-ти ноември 2022 година во Државниот инспекторат за земјоделство беше одржана обука на тема „Начин на спроведување на инспекциски контроли на дрвен материјал за пакување и оператори кои спроведуваат топлотен третман на дрвен материјал за пакување" од страна на експерти од фитосанитарната област од Италија и Грција: Орацио Корбо и Ираклис Бурбуракис.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 19.10.2022 година на веб страната на ДИЗ. На ден 18.10.2022 година во НУ Музеј на македонската борба – објект Порта Македонија беше реализирана специјализирана обука за инспекторите од Државниот архив и неговите подрачни одделенија. Темата која беше опфатена на обуката се однесуваше на усогласувањето на Законот за архивски материјал со одредбите од Законот за прекршоци и Законот за инспекциски надзор. Обуката беше реализирана од страна на д-р Мери Петреска, Виш инспектор и експерт во областа и примената на Законот за прекршоци на покана на Државниот архив, а во соработка со директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, м-р Јане Станкоски .

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 20.10.2022 година на веб страната на ДИЗ. На ден 19.10.2022 година во просториите на Државниот инспекторат за земјоделство се одржа презентација на електронската база на прописи на ЈП Службен весник на РСМ.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 28.10.2022 година на веб страната на ДИЗ.Потпишување на договори за поврзување на платформата за интероперабилност во функција на системот е-инспектор. Во насока на реализирање на приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија, борбата против корупцијата и дигитализацијата на општеството, денес, на 26.10.2022 година, Инспекцискиот совет во улога на координатор на посредните корисници потпиша поединечни договори со посредните корисници (13 инспекциски служби) за користење на единствен комуникациски клиент за поврзување на единствената околина, и тоа со: Државен инспекторат за животна средина, Државен просветен инспекторат, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Државен инспекторат за шумарство и ловство, Државен инспекторат за градежништво и урбанизам, Државен инспекторат за транспорт, Државен комунален инспекторат, Државен инспекторат за локална самоуправа, Државен технички инспекторат, Државен девизен инспекторат, Државен инспекторат за земјоделство, Инспекторат за употреба на јазиците и Агенција за храна и ветеринарство.Twitter

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 29.11.2022 година на веб страната на ДИЗ.расте цената на тутунот,откупот стартува со над 30% повисока цена, владините мерки за развој на тутунопроизводството даваат позитивни резултати. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Јане Станкоски, заедно со претседателот на Владата на Република Северна Македонија Димитар Ковачески и министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Љупчо Николовски, денеска во Прилеп имаа средба со дел од земјоделците производители на тутун и го посетија откупниот пункт за тутун во рамки на Тутунскиот комбинат во Прилеп. Согласно податоците од Државниот инспекторат за земјоделство, оваа година како што изјави премиерот Ковачевски, откупот на тутунот започнува со зголемена откупна цена над 30% споредено со минатата година.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 05.12.2022 година на веб страната на ДИЗ. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, м-р Јане Станкоски учествуваше на Регионалната работилница за зголемување на ефикасноста на спроведување на АЕО (Овластени економски оператери) со зајакнато учество на другите агенции вклучени во граничното управување, меѓу кои спаѓа и Државниот инспекторат за земјодество преку фитосанитарната инспекција на граничен премин. Работилницата беше организирана од страна на USAID и на истата земаа учество експерти од СТО, ЕУ експерти од областа на царинско работење, фитосанитарна политика и ветеринарство, како и претставници од царинските служби, фитосанитарните и ветеринарните надлежни служби од Република Северна Македонија, Република Србија и Република Албанија, претставници на компаниите кои се овластени економски оператори во трите земји.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 05.12.2022 година на веб страната на ДИЗ.Во рамките на ЕУ IPA Твининг проектот „Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата", кој се спроведува во соработка со надлежните фитосанитарни служби од Италија и Грција, во периодот од 28.11.2022 до 01.12.2022 година во Велес се одржа Работилница на која се работеше на подготвување на Предлог законот за здравјето на растенијата на која учествуваа претставници од Фитосанитарната управа, Државниот инспекторат за земјоделство, како и ЕУ експертите од фитосанитарната област г-дин Џанлука Говернатори и г-дин Христос Арабацис.

Објавена информација - ВЕСТИ на 12.12.2022 година на веб страната на ДИЗ. Јане Станкоски вели дека досега нема оспорена проценка при откупот на тутун.Досега се откупени преку 9.000 тони тутун по просечна цена од над 275 денари за килограм.Откупот на тутунот се одвива непречено, без проблеми и според динамиката се очекува да заврши до Нова Година, информираат од Државниот земјоделски инспекторат. Досега се откупени преку 9 000 тони по просечна цена од над 275 денари за килограм.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 13.12.2022 година на веб страната на ДИЗ. Одржан промотивен настан посветен на развојот на информатичкиот систем за инспекциски надзор, Е- Инспектор на кој присуствуваше и директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Јане Станковски. Во организација на Инспекцискиот совет, Европската банка за обнова и развој и избраната ИТ компанија ИТгма, се одржа Промотивен настан посветен на развојот на информатичкиот систем за инспекциски надзор, Е- Инспектор, на кој присуствуваше и директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Јане Станковски. Развојот на Електронски систем за дигитализација и автоматизација на инспекциската постапка и надзор Е-инспектор, претставува ефикасен контролен механизам за намалување на субјективното влијание на инспекторите при вршењето на инспекциските надзори.

Порталот за електронска комуникација (Е - Барање за извоз на вино) со Државниот инспекторат за земјоделство е наменет за сите правни и физички лица кои до сега остварувале писмена комуникација со Државниот инспекторат за земјоделство, или ќе имаат потреба во иднина. Е - Барање за извоз на вино е дополнителена апликација која, Државниот инспекторат за земјоделство ја става на располагање на сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања за издавање на придружен документ за извос на вино, производи од винско грозје и производи од вино кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма од областа на Земјоделската испекција.

Порталот за електронска комуникација (Е - Барање за издавање на уверение за квалитет) со Државниот инспекторат за земјоделство е наменет за сите правни и физички лица кои до сега остварувале писмена комуникација со Државниот инспекторат за земјоделство, или ќе имаат потреба во иднина. Е - Барање за издавање на уверение за квалитет е дополнителена апликација која, Државниот инспекторат за земјоделство ја става на располагање на сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања за издавање на уверение за квалитет - сертификат/придружен документ за производот што се увезува, извезува или пушта во внатрешен промет, кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма.

Претставки и предлози и слободен пристап до информации

Државниот инспекторат за земјоделство согласно законската обврска чл 19 од Закон за постапување по претставки и предлози во соодветен образец ИПП (Сл. весник 02/09) доставува полугодишни 2 (две) информации до Министерство за информатичко општество за постапување по преставки и предлози (усмени, писмени и електронски), поднесени од страна на физички лица, правни лица, други лица и анонимни лица.

Во извештајниот период (II – второ полугодие) се доставени вкупно 119 (49 – усмени, 67 – писмени и 3 – електронски), поднесени од страна на вкупно 67 физички лица, 33 правни лица, 0 други лица и 19 анонимни лица. По сите претставки и предлози во надлежност на Државниот инспекторат за земјоделство е постапено во законски рок.

Во 2022 година се доставени вкупно 227 (92 – усмени, 125 – писмени и 10 – електронски), поднесени од страна на вкупно 130 физички лица, 47 правни лица, 13 други лица и 37 анонимни лица. По сите претставки и предлози во надлежност на Државниот инспекторат за земјоделство е постапено во законски рок.

Овој број во ИПП се пренесува и како податок кој го води архива во УПП, како и постапките во РЕГ 6 РИИ и ИП1, Но за нив не се обезбедува податок на централно ниво во институцијата, со цел нивно раздвојување и прецизирање на истите.

Исто така, дел од пријавите, иницијативи, барања по кои се постапува се евидентираат во соодветни образеци кај секој инспектор кој постапува по истите (РЕГ 6 РИИ и ИП1), Но истите како податок на ниво на ДИЗ не се сублимирани поради непостоење на софтверско решение.

Дополнителна Табела 9 Преглед на примени претставки по области, форма, подносител, одговорени во полугодието

за податоците кои што се однесуваат на постапувањето по преставки и предлаози Од 01.07.2022 до 31.12.2022 година															
Број на примени претставки и предлози			Законски прописи		Форма			Подносител				Препратено на надлежност	Број на претставки и предлози по кои е постапено		
Примени	Пренесени	Вкупно	ЗАКОН	или Шифра на закон (од РЕГ 1 РЗП)	Усно	Писмено	Елек.	Физ.лица	Прав. лица	Други	Аноним.		во законски рок	по истек на рокот	Постапкат а е во тек
6	0	6	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	0	4	2	4	1	0	1	0	6	0	0
61	0	61	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	26	35	0	42	10	0	9	6	59	0	2
15	0	15	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	5	10	0	1	12	0	2	0	15	0	0
23	0	23	Закон за пасишта	ЗП	12	11	0	12	7	0	4	0	22	0	1
4	0	4	Закон за сточарството	ЗСТ	1	3	0	2	2	0	0	0	4	0	0
2	0	2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	0	1	1	0	1	0	1	0	2	0	0
4	0	4	Закон за виното	ЗВИ	3	1	0	3	0	0	1	0	4	0	0
4	0	4	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	2	2	0	3	0	0	1	0	4	0	0
119	**0**	**119**			**49**	**67**	**3**	**67**	**33**	**0**	**19**	**6**	**116**	**0**	**3**

До Државниот инспекторат за земјоделство во извештајниот период (јули-декември 2022 година) НЕМА поднесено барања за информации од јавен карактер. Од страна на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер до Државниот инспекторат за земјоделство нема вложено, усвоено ниту една жалба и исто така нема ни одбиено или отфрлено ниту една жалба и нема ниту еден случај на молчење на Комисијата. Во овој период, исто така нема барања за поведување прекршочна постапка и изречени прекршочни санкции. Нема поведени управни спорови против конечна одлука на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

VIII.2. Односи со медиумите

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во текот на 2022 година се одржани повеќе средби со институции (директори, градоначалници на општини, владини лица и др.) и граѓани со цел да им се помогне на граѓаните во остварување и заштита на нивните права од областа на земјоделството, редовно се одржуваа отворени средби на инспекторатот во повеќе населени места во државата. Воедно од страна на инспекторатот редовно беа доставувани соопштенија до медиумите и истите беа објавувани во дневните информативни изданија како и на повеќе интернет портали.

Државниот инспекторат за земјоделство на својата веб страна www.diz.gov.mk започнувајќи од 01.02.2018 година го стави на располагање порталот за електронска комуникација (Е - фитосанитарни барања/пријави) наменет за сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања/пријави за издавање на фитосанитарен сертификат за извоз/реекспорт/пасош за растенија (замена на пасош на растенија) и фитосанитарен преглед на пратки растенија,

растителни производи и други објекти и предмети, производи за заштита на растенија и ѓубрива при увоз/транзит кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма во областа на Фитосанитарната инспекциски.

Во рамките на работењето на Државниот инспекторат за земјоделство функционира и **EXIM системот - едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти**, (www.exim.gov.mk), проект на Владата на Република Северна Македонија, и истиот овозможува одобрување на поднесените барања за дозволи и издавање на дозволите од извршените контроли на пратките.

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство при спроведување на постапката за одобрување на барање за увоз се издава **лиценца l005** - *Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри при увоз на пратки од растително потекло* и **лиценца l009** - Влезен документ за репродуктивни животни и приплоден материјал при увозна постапка.

Државниот инспекторат за земјоделство како институции од јавниот сектор податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности во 2018 година започна да ги објавува во формат на отворени податоци организирани во посебни податочни сетови на порталот за отворени податоци https://data.gov.mk/ на Владата на Република Северна Македонија.

Државниот инспекторат за земјоделство има плодна и многу важна соработка со здруженијата на земјоделците и истата продолжува со тоа што ги охрабри преку ,,***Известување***" на 02.03.2018 година на веб страна, да ги пријават сознанија од теренот за неправилности (недозволена трговија со семенски и саден материјал, шверц на производи за заштита на растенијата, незаконски увоз или трговија со земјоделски производи, неправилности при откупот на земјоделските производи и сл.) на бесплатниот телефонски број (0800 11 000) или на телефонскиот број 02/3121462 - Државен инспекторат за земјоделство.

Широката јавност мора да верува во реформите на самиот инспекциски ситем "*Реформирани инспекции за поквалитетно работење*". Затоа при секоја интеракција со било која целна група, целта е да се биде јасен во пренесување на следните пораки:

- Инспекторите/ Инспекторатот се посветени и одговорно работат да ги заштитат правата на граѓаните, бизнис секторот, како и почитување на правото.
- Инспекторите се транспарентни.
- Инспекторите имаат одговорност да постапуваат совесно.
- Реформите го подобрија секојдневното живеење на граѓаните, како и условите за работата на бизнис заедницата.

VIII.3. Интернет страница

Информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма на граѓаните им се достапни на страната (http://diz.gov.mk). Страната редовно се ажурира со податоци и информации во врска со работењето на Инспекциската служба.

Државен инспекторат за земјоделство, ја активира својата официјалната фејсбук страна на *https://www.facebook.com/profile.php?id=100011346702871*, на која граѓаните ќе можат да се информираат за тековното работење на Инспекторатот, преку отворена и конструктивна комуникација, да ги споделуваат своите коментари, идеи и прашања. Оваа страна има за цел

навремено и транспарентно да ги информира граѓаните за активностите на Државен инспекторат за земјоделство и за корисните информации и услуги кои ги обезбедува институцијата за граѓаните.

VIII.4. Употреба и надградби на ИТ системите

Во изминатиот период извршена е надградба на ,,Главен информативен систем за гранична фитосанитарна инспекција" ФИДИЗ кој се користи за електронска евиденција на пратки од увоз, реекспорт, транзит и извоз, со која се овозможија подобри перформанси на истиот, како и воведување на следливост на наплатите извршени од страна на фитосанитарните инспектори односно во продукција се пушти модулот за финасиско работење и книжење на фактури во ДИЗ и за извоз на вино и тутун.

Во тек е изработка и имплементација на софтверско решение со које ќе се поврзат ФИДИС системот и ЕХИМ системот преку кое електронски ќе се одобрува лиценцата N581.

Во рамки на ЦЕФТА, а со поддршка на Европската Унија изработен е нов IT ситем TRACES NT, преку кој ќе се овозможи електронска размена на фитосанитарните сертификати и пропратни документи на пратките од свежо овошје и зеленчук кои се дел од трговијата меѓу земјите членки на ЦЕФТА (Северна Македонија, Србија, Албанија, Косово, Црна Гора, Босна и Херцеговина и Молдавија). Во текот на втората половина на 2022 година во рамки на проширување и поврзување на горенаведениот TRACES NT, ИТ систем извршена е конекција со ФИДИЗ системот на Државниот инспекторат за земјоделство со што се овозможи размена на податоците во однос на пратките кои се увезуваат, извезуваат и реекспортираат меѓу членките на ЦЕФТА. Во текот на 2023 година се очекува целосна имплементација на овој систем.

Во извештајниот период дополнително:

- се направи поврзување со веб сервисот за интеротерабилност проект на Владата на Р.С.Македонија;
- се почна со проектирање и изработка на системското решение Е - инспектор (во рамките на овој систем е предвидено изработка на модулот наменет за потребите на ДИЗ).

ИТ системот изработен во соработка со ЕУ ИПА проектот: „Подобрена имплементација на здравјето на животните, безбедноста на храната и фитосанитарно законодавство и соодветни информациски системи", поради одредени технички проблеми сеуште не е во фукција, но спроведена е јавна набавка за надградба на истиот и негово поврзување со останатите ИТ системи и се очекува неговата употреба до започне во текот на 2023 година. Во овој систем предвидена е размена на податоци помеѓу Фитосанитарната управа, Државната фитосанитарна лабораторија и Државниот инспекторат за земјоделство - Фитосанитарна инпекција. Со помош на овој систем на фитосанитарните инспектори ќе се олесни работата на секторот, ќе се овозможи полесна размена на информации, складирање на инспекциските акти, како и обработка на расположливите податоци.

Државниот инспекторат за земјоделство започна со тестирање на FIDIS системот во 2017 година и истото е активно во 2018 година, тоа е модулот наменет за електронско поднесување и администратирање на барања за издавање на сертификати, уверенија и придружни документи кои се издаваат од страна на инспекторатот **за извоз на вино и тутун** кој активно се користи и во извештајниот период, а веќе во планот за 2023 година се разгледуваат неколку софтверски решенија за негово надградување со нови дополнителни фукционалности.

VIII.5. Иновации во работењето, унапредување и воведување на интерни процедури во инспекциската служба

Од страна на секторот за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун и тутунски производи и квалитет на земјоделски производи, на ден 12.10.2022 година се донесе листа за проверка за увоз на органски производи (член 51 - прием на производи од други земји од Закон за органско земјоделско производство „Службен весник на Република Македонија" бр. 146/2009, 53/2011, 149/2015, 39/2016 и 132/2016 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 150/2021), изработен врз основа на член 70 од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 102/19), која е задолжителни при редовен инспекциски надзор и објавена на веб страницата на инспекциската служба https://diz.gov.mk/dokumenti/obrazci-tarifnici/.

Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, согласно член 65 од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 102/19), донесе "Одлука за утврдување на коефициентот на сложеност на инспекцискиот надзор" бр. 09-905/1 од 06.10.2022 година.

VIII.6. Соработка со други инспекциски служби и државни институции

Државниот инспекторат за земјоделство заради широкиот спектар на разнородни законски овластувања и надлежности при своето работење соработува со следните институции: Царинска управа на Република Северна Македонија, Министерство за внатрешни работи – МВР, Национален координативен центар за гранично управување – НКЦГУ, Агенција за храна и ветеринарство –АХВ, Централен регистер на Република Македонија, Управа за јавни приходи – УЈП, Државен инспекторат за животна средина и природа – ДИЖС, АВРМ-Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Финансиска полиција и др.

Државниот инспекторат за земјоделство има потпишано меморандуми за соработка со Агенцијата за храна и ветеринарство, Царинската управа на Република Северна Македонија со Централен регистар, АВРМ и размената на податоци помеѓу овие институции е по потреба. Посебни пропишани методологии, заеднички системи кои ги поврзуваат во нивното работење во моментот нема, а кои се многу важни за понатамошното работење на Инспекциската служба.

На ден 18.10.2022 година во НУ Музеј на македонската борба – објект Порта Македонија беше реализирана специјализирана обука за инспекторите од Државниот архив и неговите подрачни одделенија од страна на д-р Мери Петреска, Виш инспектор и експерт во областа и примената на Законот за прекршоци на покана на Државниот архив, а во соработка со директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, м-р Јане Станкоски.

За донесување на нов Закон за органско земјоделско производство (ЗОЗП) („Службен весник на Република Македонија" бр. 146/2009, 53/2011, 149/2015, 39/2016 и 132/2016 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 150/2021), е формирана работна група од страна на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во која на 3- три состаноци (10.11.2022, 28.11.2022 и 06.12.2022 година) земаа учество и претставници (главниот и вишиот инспектор) од Државниот инспекторат за земјоделство .

Преставници од Државниот инспекторат за земјоделство земаа учесто на 7- Седмиот состанок на Националниот комитет за олеснување на трговијата се одржан на 27 декември 2022 година во Министерството за економија. На состанокот учествуваа претставници од

Министерство за надворешни работи, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за финансии, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Агенција за храна и ветеринарство, Државен инспекторат за земјоделство, Царинска управа на Република Северна Македонија, Управа за семе и саден материјал, Државен пазарен инспекторат, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Сојуз на Стопански комори на Македонија, Стопанска комора на Северна Македонија, Групација на меѓународни шпедитери и логистички оператори - МИФА, СИЗ Македонија сообраќај АМЕРИТ, МАКАМ-ТРАНС, УСАИД (EDGE) и Делегација на ЕУ.

VIII.7. Соработка со бизнис заедницата и здруженија на потрошувачите

Државниот инспекторат за земјоделство согласно начелата од Законот за инспекциски надзор првенствено делува превентивно со својата функција и секогаш е отворен за соработка со голем број на земјоделски здруженија и невладини организации како Здруженијата на тутунопроизводителите, Федерација на фармери на Република Северна Македонија, Здруженија на оризопроизводители, Групацијата на мелничко пекарската индустрија, Стопанската комора на Македонија, Здружение на лозаро производители и други.

Инспекторатот ќе продолжи да гради партнерски однос со бизнис заедницата и севкупна мисија на подобрување на работењето на бизнисите со предлог конструкција "***Инспекцијата го подобрува Вашето работење***" или "***Инспекторите работат во Ваша полза***". Вработените во Инспекторатот, ќе имаат професионален пристап со високо ниво на исполнување на задачите со предлог конструкција "***Професионални инспектори за професионални бизниси и институции***".

НВО Инфоцентарот заедно со партнерските организации Спектар од Крива Паланка и Центарот на заедницата на општина Струга, на 29 септември (четврток) 2022 година, организираа дебата во рамки на проектот „Локални инспекциски служби во интерес на граѓаните", посветена на придобивките и предизвиците за локалните инспектори од примената на Законот за инспекциски надзор, донесен во 2019 година на која присуствуваа над 100-тина локални инспектори, раководители на општински инспекциски служби и други лица. Како панелисти учествуваше д-р Мери Петреска, Виш инспектор во Државниот инспекторат за земјоделство. На дебатата беа презентирани наодите од анкетата спроведена во периодот од 7 до 21 јуни 2022 година, на која учествуваа 96 општински инспектори и раководители на општински инспекциски служби во врска со примената на новиот Закон за инспекциски надзор. Инфографиците со клучните резултати на анкетата се достапни на следниов линк: https://www.facebook.com/NVOInfocentar/posts/5774317659287692.

VIII.8. Соработка со образовни и научни институции

Државниот инспекторат за земјоделство е во континуирана соработка со образовните и научните институции од областа на земјоделството како Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, Земјоделски факултет во Штип, Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и други.

VIII.9. Проекти

Со проектите финансирани од, ИПА, CEFTA, SEED + ќе се овозможи подобрување на системите за анализа на ризик како и проценка на ефективноста на работењето на инспекциските служби преку изработените: прирачници, протоколи, стандардни оперативни процедури.

Приказ на тековни проекти:

IPA Твининг проект проект"MK 19 IPA AG 01 21 Подобрување на административните и оперативните капацитети на надлежните органи за заштита на растенијата", во фаза на реализација (февруари 2022 – ноември 2023 година).

CEFTA во областа на фитосанитарна политика, обезбедува континуирана поддршка, изработени се повеќе прирачници за приоритетни штетни организми, обуки, чек листи и сл.

SEED +, изработка на ИТ систем преку кој ќе се овозможи електронска размена на фитосанитарните сертификати и пропратни документи на пратките од свежо овошје и зеленчук кои се дел од трговијата меѓу земјите членки на ЦЕФТА.

Во текот на изминатиот период започна со реализација регионалниот проект финансиран од DG SANTE зајакнување на капацитетите на надлежните служби од областа на ветеринарство и здравје на растенијата.

Вработени од Државниот инспекторат за земјоделство активно се вклучија во ЕУ проектот за усогласување и имплементација на европското законодавство во областа на рибарството и аквакултурата на Република Северна Македонија.

Во насока на реализирање на приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија, борбата против корупцијата и дигитализацијата на општеството, денес, на 26.10.2022 година, Инспекцискиот совет во улога на координатор на посредните корисници потпиша поединечни договори со посредните корисници (13 инспекциски служби) за користење на единствен комуникациски клиент за поврзување на единствената околина, и тоа со: Државен инспекторат за животна средина, Државен просветен инспекторат, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Државен инспекторат за шумарство и ловство, Државен инспекторат за градежништво и урбанизам, Државен инспекторат за транспорт, Државен комунален инспекторат, Државен инспекторат за локална самоуправа, Државен технички инспекторат, Државен девизен инспекторат, Државен инспекторат за земјоделство, Инспекторат за употреба на јазиците и Агенција за храна и ветеринарство.

Предмет на овие договори е уредување на начинот на размена на податоците и документите по електронски пат помеѓу посредените корисници на единствена околина, што ќе овозможи пристап до точни и ажурни информации и податоци, а со цел ефикасно и непречено функционирање на Информацискиот систем за спроведување на инспекцискиот надзор Е – Инспектор, подржан од ЕБРМ, во рамки на проектот „Развој на Е-инспектор – проширување на поддршката на реформата на инспекциските служби во Република Северна Македонија".

Во организација на Инспекцискиот совет, Европската банка за обнова и развој и избраната ИТ компанија ИТгма, се одржа Промотивен настан посветен на развојот на информатичкиот систем за инспекциски надзор, Е- Инспектор, на кој присуствуваше и директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Јане Станковски. Развојот на

Електронски систем за дигитализација и автоматизација на инспекциската постапка и надзор Е-инспектор, претставува ефикасен контролен механизам за намалување на субјективното влијание на инспекторите при вршењето на инспекциските надзори. Развојот на системот Е-Инспектор е највисоко на владината агенда и е една од основните стратешки цели на Инспекцискиот совет, како алатка во борбата против корупцијата и дигитализацијата на општеството. Придобивките од овој систем се далеку поголеми за субјектите на надзор, отколку за самите инспектори и инспекциски служби, бидејќи ќе го намали субјективното влијание на инспекторот, а со тоа и можноста за корултивно однесување. Преку интегрирање на листите за проверка и електронската распределба на надзорите, инспекцискиот надзор ќе биде многу пообјективен, унифициран и без можност за манипулација, со што ќе се зголеми правната сигурност и довербата на граѓаните во севкупниот инспекциски систем. На настанот активно учество земаа Заменик на Претседателот на Владата задолжена за политики за добро владеење, г-ѓа Славица Грковска, Шефот на канцеларијата на Европската банка за обнова и развој во Република Северна Македонија, г-дин Енди Аранитаси, Претседателка на Инспекцискиот совет на Република Северна Македонија, г-ѓа Даниела Рендевска и г-ѓа Ендрита Џаферај, експерт за инвестициска клима и управување во Европската банка за обнова и развој, проектен менаџер. Г-дин Станојоски, од ИТма даде краток вовед за наодот од преземените активности и детали за изготвувањето и имплементацијата на GAP Анализата на Пилот фазата од развитокот на информатичкиот систем Е-инспектор. Потоа се осврна на понатамошните чекори за развивање на 13-те нови модули за новите 13 инспекциски служби.

IX. Заклучоци и препораки

Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор.

Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на **високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, придонесот кон остварување на зацртаните цели и планови во поглед на годишната програма за работа на институцијата и покажа посветеноста и ангажираноста во планирањето и остварувањето на резултатите, работната етика и дисциплина**.

Обуките беа изведувани од страна на именувани обучувачи, кои поседуваа соодветно искуство и знаење. Кај сите 576 учесници (инспектори и административни службеници) на вкупно 19 обуки, дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и се постигнаа стратешките основи (Прикажани во Допол. табеларен преглед бр. 7).

Препораки за решавање на проблемите со кои се соочува инспекциската служба и неможност за преземање на мерки по законите се следните:

- Управување со ризици

- потреба за отпочнување на процес на воведување на меѓународниот стандард ISO 31000:2009 Управување со ризици принципи и насоки,
- потреба од воспоставување на електронски систем за планирање на инспекциски надзори врз основа на проценка на ризик (со започнување на проектот е-инспектор).

- Организација и раководење
- Состојба со човечки ресурси - староснатa граница на инспекторите и неможност за нови вработување за млади кадри.

- Надлежности - колизија меѓу сродни закони.
- Состојба со човечки ресурси - старосната граница на инспекторите и неможност за нови вработување за млади кадри.
    - Инспекциски надзор
- потребно е да се изврши целосна усогласеност, поедноставување и хармонизација на материјалните закони со Законот за државниот инспекторат за земјоделство, Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците,
- употреба на листите за проверка при вршењето на инспекциски надзори со цел унифицирање на постапката,
- спроведување на дигиталната платформа „е-инспектор" - електронскиот систем за инспекциски надзор, започна во II полугодие 2022 година каде се одржани серија на состаноци со преставници на Инспекциски Совет и ЕТигма со цел презентација на инспекциските постапки кои се карактеристични за Државниот инспекторат за земјоделств со кој систем ќе понуди подобро планирање и менаџирање на ризикот на инспекцискиот надзор и подобрена ефикасност, транспарентност и одговорност во работата на инспекторите,
- воспоставување на јасна законска и институционална рамка преку целосен и инклузивен процес на идентификација и промена на неефикасното и неконзистентното законодавство, како и судирот на надлежности во законите и прописите,
- недоволни средства за водење на електронска архива,
- недостаток на опрема за спроведување на инспекциски надзор (и покрај обезбедени финансиски средства, како последица на сложени процедури за јавна набавка неколку пати по ред не се успева да се набави истата),
- немање пристап до повеќе регистри кои се водат во МЗШВ, со посебен акцент на Фарм регистарот, а овој регистар е неопходен за утврдување на субјекти на инспекциски надзор за здравјето на растенијата, како и правилна употреба на фитофармацевтски производи,
- непостоење на интегрирана база на податоци на контролирани субјекти заради следливост на постапките на инспекторите во инспекциските служби, со цел вклучување на субјектот во правниот систем,
- воведување на еден систем база на податоци која ќе се полни тековно со потребните информации, а со кои нема дополнително да се задолжува инспекторот да доставува извештаи и планови,
- потреба за отпочнување на процес на воведување на меѓународниот стандард ISO 9001:2015 Системи за менаџмент со квалитет,
- потреба за воспоставување на систем за електронска поделба на предмети (документ менаџмент систем – ДМС),
- потреба од размена на искуства при постапување на инспекторите - работилници со други инспекциски служби,
- потреба од пропишана процедура за водење на евиденција за бројот на пријавени неправилности за работата на инспекторите;

- потреба за поголема автоматизација и синхронизација на обработката на податоците и анализа и
- потреба од воспоставување на внатрешни стандардни оперативни процедури за унифицираност во работењето при преземање дејства и постапување.

  - Обука на инспекторите и административните службеници.

- За ефективно и ефикасно спроведување на промените кои произлегуваат од законите по кои постапуваат инспекторите, потребно е единствен систем за обуки и стручно усовршување на инспекторите, кој ќе се спроведуваат врз основа на соодветно развиена Стратегија, која ќе биде основа за развој на соодветни и структурирани програми за обука, кои ќе се спроведуваат континуирано, преку софтверско решение за е-обуки.

  - Буџет и финансирање

- Буџетско ограничување во однос на спроведување на годишниот план за стручно усовршување.

  - Меѓународна соработка

- Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции.

  - Други активности на инспекциската служба

- <u>Употреба и надградби на ИТ системите</u>. Државниот инспекторат за земјоделство има потреба од софтверската апликација која треба да овозможи автоматизирање на деловните процеси и работните активности на инспекторите и да ги поврзе и обедини работните процеси од Државните инспектори за земјоделство и Државните фитосанитарни инспектори (граничната и внатрешната фитосанитарна инспекција) за да се оствари целина на ниво на Државниот инспекторат за земјоделство. Оваа софтверската апликација треба да ги опфаќа сите деловни процеси кои се одвиваат во ДИЗ и да овозможи структурално да биде компатибилна со барањата на Инспекцискиот совет (РЕГ-6-РИИ), Законот за општа управна постапка, Уписникот за предметите од првостепена инспекциска постапка (ИП1) и други позитивни законски прописи. На тој начин ќе се овозможи комплетна поврзаност на процесите и активностите во рамките на ДИЗ и поедноставување, олеснување на работата на директните корисници, при евиденција на контролите и при изготвување на извештаи на сите нивоа.

Заложбата на Државниот инспекторат за земјоделство за навремено, квалитетно, ефикасно вршење на инспекциските надзори со цел почитување на законските прописи ќе продолжи.

Изработил: Снежана Давчевска, советник за ЕУ советник во одделение за административна поддршка на директорот

Контролирал: д-р Мери Петреска, Виш инспектор во одделение за инспекциски надзор од областа на органското производство

Одобрил: Силвана Трбогазова, Раководител на одделение за административна поддршка на директорот

Приматели следните организациони единици во Инспекторатот:

- Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поледелско производство;
- Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубрива, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми и вино со лозарство;
- Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун и тутунски производи и квалитет на земјоделски производи;
- Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика;
- Сектор за проекти и административна поддршка на директорот;
- Сектор за логистика и техничка поддршка, правни работи, планирање и обработка на податоци и
- Одделение за управување со човечки ресурси